Politika
SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

odino ... ... KEMAL TÜRKLER
Yazışleri Müdürü ... ... Tomer KAYAŞ
İstanbul: Yerebatan Cad. Taşsovoklar Sok. No: 5 Çağaloğlu
Tel.: 27 77 12 - 27 69 09 - Teleks: 23 290
Telefon: 18 79 59 - 17 65 36 — Teleks: 42 486 - 42 679
İzmir: Cumhuriyet Bul. Aslan Kapanı İş H. Kat 5 No: 510 Konak
Telefon: 13 69 61
Dizgi: ... ... Politika Tipo Tesisleri
Baskı: ... ...Cumhuriyet Matbaacılık ve Gazetecilik T.A.Ş.
Dağıtım: ... ... Hürriyet Holding A.Ş.
sayfalar (sütun / cm): 250 TL. - 8. sayfa (sütun / cm): 700 TL.
Yayın ilanları (tek sütun, 5 cm): 250 TL. - Ölüm, Teşekkür, Nişan, Doğum vb. (tek sütun, 5 cm): 500 TL.
ABONE KOŞULLARI: 3 Aylık: 450 TL., 6 Aylık: 900 TL., 1 Yıllık: 1800 TL. Avrupa ülkeleri: 1 Yıllık 200 DM., 6 Aylık: 100 DM. Diğer ülkeler için 1 Yıllık: 120 Dolar.

500 KURUŞ
YIL 6 SAYI 2199,
CUMARTESİ 21 TEMMUZ 1979
Politika
SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN
SSCB Bilimler Akademisi
Leninculık 96
İŞÇİ SINIFININ ULUSLARARASI DEVRİMCİ HAREKETİ
552 sayfa 125 lira
Konak yayınları
P.K. 749 İSTANBUL

- İSRAİL'İN SİYONİST POLİTİKASI SONUCU 1 MİLYON 700 BİN FİLİSTİNLİNİN GÖÇMEN YAŞANTISINA ZORLANDIĞI AÇIKLANDI
- BİRLEŞMİŞ MİLLETLER, UZUN BİR ZAMANDAN BERİ FİLİSTİNLİ GÖÇMENLERLE İLGİLENMİYOR

FKö İSRAİL'İN CENEVRE'DEKİ GÖÇMEN KONFERANSINA KATILMASINI PROTESTO ETTİ

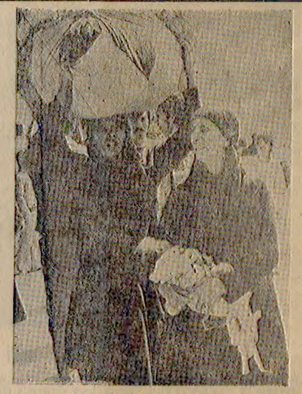

- BM, 1 milyon 700 bin Filistinli göçmenle ilgilenmek zorundadır.

Dış Haberler Servisi — Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ), İsrail'in Cenevre'de Birleşmiş Milletler Örgütünün çağrısıyla düzenlenen Vietnamlı göçmenler konferansına katılmasını protesto etti. FKÖ, yayınladığı bildiride, İsrail'in bu konferansa katılmasını uluslararası ikiyüzlülük olarak nitelendirdi ve 1948 yılından bu yana siyonizmin 1 milyon 700 bin Filistinliyi göçmen hayatına itildiği kaydetti.

FKÖ bildiriside, Birleşmiş Milletler Örgütünün Filistinli göçmenlerin durumuna ilişkin olarak da girişim hedefi yoğunlaştırması istendi.

FİLİSTİN GÖÇMENLERİ VE BM

İsrail devletinin kurulmasından sonra 1949 yılında Lozan'da yapılan bir toplantıda Filistinli göçmenlerin evlerine dönmelerinin sağlanması ve dönmek istemeyenlere de tazminat verilmesi kararı bağlanmıştı. İsrail'in BM kararlarını tanımadığı, bu uluslararası platform nun koyduğu yükümlülüklerin hiçbirini yerine getirmediği görülü.

Birleşmiş Milletler, 1950 yılında Filistinli göçmenlerle dayanışma fonu kurdu. Filistin kamplarının İsrail'den mümkün olduğu kadar uzak kalması koşuluyla kurulan fona, 1951-1955 arasında ancak 37 milyon dolarlık para aktarı saptandı. Yani her Filistinliye yılda 30 dolar düşüyor.

Birleşmiş Milletler'in fonundan yararlanma yaşının da 18'in altında tutulduğu belirtiliyor. Böylece 18 yaşı nı dolduran her Filistinli, ne rede yaşarsa yaşasın, göçmen sayılmıyor.

İSRAİL'İN YAYINLARI

Cenevre Konferansı gündeme geldiği sıralarda yoğun bir yayın kampanyasına başlayan İsrail'in «Vietnamlı göçmenleri kabul edeceği ni açıklaması, uluslararası kamuoyunda sert tepkilere yol açtıyor. 1975 yılında da Vietnam'dan kaçanları Güney Kore'ye yerleştirdiğini açıklayan İsrail Dışişleri makamları, şimdi de Çin kökenli Hoaların İsrail'e alınması için girişimlerini yoğunlaştıracağını açıklıyor.

Gözlemciler, İsrail'in Cenevre'deki konferansa Müslüman Yüksek Komisyonu Yönüne Kurulu üyesi olarak çağrılmasının yalnızca FKÖ tarafından değil, aynı zamanda Birleşmiş Milletler platformunda yer alan diğer ülkeler tarafından da sert bir biçimde eleştirilmesinin beklendiğini kaydediyorlar.

Ordu'da "Fındık Sömürüsüne Son" mitingi bugün yapılıyor

Ordu (İSTA) — Ordu'da demokratik kuruluşların ortaklaşa düzenledikleri «Fındık sömürüsünü, hayat pahalılığını ve faşist baskıları protesto» mitingi bugün yapılıyor. Fındık üreticilerinin ve demokratik kuruluşların üyelerinin katılacağı mitingin hazırlıklarının tamamlandığı bildirildi.

- İSTEYENLER HERGÜN 15 - 18 ARASINDA KÜLTÜRPARK MONTRO KAPISI YANINDAKİ SATIŞ YERİNDEN YAĞ GEREKSİNİMLERİNİ KARŞILAYABİLECEK

İzmir Belediyesi 20 Temuz-20 Eylül arasında Kültürpark'ta margarin satacak

İzmir (A.A) — İzmir Belediyesinin, 20 Temmuz - 20 Eylül günleri arasında, halka margarin satacağı açıklandı.

Belediye ile Turyağ şirketi arasında varılan anlaşma uyarınca Ramazan ayında ve fuar sezonu boyunca, Kültürpark Montro kapısı yanındaki satış yerinden hergün saat 15.00 ile 18.00 arasında isteyenlerin margarin gerektirdiklerini sağlayabilececkleri bildirildi.

İzmir Belediyesi ve Turyağ yapılan ortak açıklamada, mar- Halkla İlişkiler Müdürlüğünden garin satışlarına 20 Temmuz Cuma günü saat 14.30'dan itibaren başlanacağı belirtilerek şöyle denildi.

«— Belediye Başkanı İhsan Alyanak ile Turyağ Genel Müdürü Şevki Figan'ın de bulunacakları bir törenle başlatılacak uygulama, halkın Ramazan ve Fuar süresince margarinsiz kalmamasını amaçlamaktadır.

Adapazarı Sümerbank grevine mağaza memurları da katıldı

- BANK-SEN TEMSİLCİSİ, ADAPAZARI SÜMERBANK SATIŞ MAĞAZASINDA İŞÇİ-MEMUR AYRIMININ KALKMASINI İSTEDİKLERİNİ SÖYLEDİ

Adapazarı, (Politika) — Adapazarı Sümerbank Satış Mağazasında Bank-Sen işçileri greve başladı. Bank-Sen 2. Bölge Temsilcisi Erol Arısoy, mağazada çalışan 17 kişiden 7'sinin işçi, diğerlerinin memur sayıldığını belirterek memurların da greve katıldığını bildirdi.

Erol Arısoy, greve nasıl geldiğini konusundaki bir soru yu şöyle yanıtladı:

«Sümerbank Adapazarı satış mağazasında çalışan 7 ücretli işçi var, diğerleri kadrolu memurlar. Hatta çöl kişi gerçekte çalışan iki kişiden biri ücretli, diğeri kadrolu memurdur. Ayrıca muhasebe bölümünde çalışan memurlar da bu grevi desteklemek amacı ile yanın dan ilişkileri çalışmalarını durdurackardır. Satış mağazasındaki 17 çalışandan 7 ki şi ücretlidir ama mağaza tamamen kapalıdır. Grev sonuçlanana kadar onlar da çalışmayacaklardır. 10 aydan beri süren görüşmelerimiz uyuşmazlıkla sonuçlandıktan sonra grev kararı aldık. İstemlerimiz dört ana başlıkta şöyle sıralayabiliriz.

1 — Ücretler, 2 — Çalışma saatleri, 3 — İş güvenliği, 4 — İşçi memur ayrımı.

Ücretlerde biz en son 117-127 TL. istedik onu da vermediler, teyvere en son 107 lira verdi.

Sümerbank işçisi cumartesi ve bayram günleri de çalışır ve ücret almaz. Yeni alınan işçiler kadrolu olmuyor ve sendikalaşamıyor. Bunun düzeltilmesini istedik. İşçi memur ayrımının düzeltilerek kesinlik kazanmasını istiyoruz.

Hacettepe Hastanesinde hastaları dolandıran bir kişi yakalandı

Ankara (A.A.) — Hacettepe Hastanesine muayene olmak için gelen hastaları dolandıran Erol Büyükl adlı bir kişi yakalandı.

ÜSYM hakkında soruşturma açılıyor

- "KAVAKLIDERE'DE BİR ÇİFTLİK" ADLI YAZI DİZİMİZ ÜZERİNE FARUK SUKAN, MALİYE BAKANLIĞINA BAŞVURARAK KONUNUN HUKUKİ AÇIDAN ARAŞTIRILMASINI İSTEDİ

Ankara (Politika) — Üniversiteleraası Seçme ve Yerleştirme Merkezi'nde çeşitli yolsuzluklar olduğuna ilişkin gazetemizde yayınlanan dizi nedeniyle bu kuruluş hakkında soruşturma açıldı.

Ecevit Hükümeti'nin kuruluşu sırasında yolsuzluklarla ilgili iddiaları soruşturmak ve sonuçlandırmakla görevlendirilen Başbakan Yardımcı Faruk Sükan, gazetemizdeki dizi üzerine incleme yaptırdı. Sükan, uzmanlarca yapılan incelemeden sonra yayınlanmadık iddiaların daha da kesinlik kazanması üzerine Maliye Bakanlığı'na başvurarak konunun incelenmesini istedi.

Bülindiği gibi (Kavaklıdere'de bir çiftlik) başlıklı yazı dizimizde ÜSYM ile Hacettepe Üniversitesi tarafından kurulan bazı şirketler arasın da içli dışlı olduğu belirtilmiş, bazı keyfi harcamalar olduğu kaydedilmişti.

Sükan'ın Maliye Bakanlığına gönderdiği ve bakanlık yetkili kurullarınca incelenmeye başlanılan konularden ilkinin ÜSYM'nin hukuki açıdan kime bağlı olduğu ve hangi kaynaktan yolsuzlukların açığa çıkarılabileceği öğrenildi.

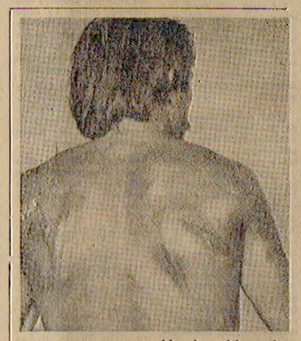

Akçakoca'da polis bir gence işkence etti

Bolu (Politika) — Bolu'nun Akçakoca İlçesinde polisin Hasan Çevik adlı bir gence işkence yaptığı bildiriliyor. Emniyetin Akçakoca Turizm Derneği'ni sudan sebeplerle aradığı ve gözaltına aldığı gençleri dövdüğü kaydediliyor. Fotoğrafta, polise işkence gördüğü bildirilen Hasan Çevik adlı gencin vücudundaki yara izleri görülüyor.

MHP'NİN HEREKE'DE DÜZENLEDİĞİ GECE İLGİ GÖRMEDİ

Hereke (Politika) — Milliyetçi Hareket Partisi'nin Hereke'de düzenlediği geçen hafta sonu gösterdiğini bildirdi. MHP'nin geçen gün yeniçeriği haberini önceden alan ilerici Hereke'liler, Belediye Başkanına gece için izin verilmemesi için başvurdular. Ancak, MHP'liler Belediye Başkanı Hüseyin Tetik'ten izin aldılar ve Belediye hoparlöründen anonsar yaparak Hereke'lileri geceye çağırdılar. İlçe dışından getirilen komandolar, sokaklarda gruplar halinde dolaşarak, baskı unsuru olmaya çabaladılar. Düzenlenen gece nedeniyle de ilçenin tek yazlık sinemasında film oynatılmadı. MHP'lilerin Belediye Doğan Salonunda düzenledikleri geceda «Başbuğ Türkeş» sloganları duyuldu.

Radyolardan Seçmeler

TRT - 1

05.05 Türküler, Şarkılar ve Oyun Havaları
06.02 Günaydın
09.02 Çocuk Saatı
10.30 Hafta Sonu
13.00 Haberler
15.40 Şarkılar
16.20 Halk Müziği Sanatçıları
17.02 Dilek Kutusu
20.15 Çocuklarımız ve Biz
21.30 Dinleyici İstekleri
23.00 Haberler
23.10 Cumartesi'den Pazar'a

TRT - 2

08.02 Gün Başlıyor
09.00 Türküler Geçidi
09.30 Gonlü Telimini Türetenler
09.40 Atatürk Yolunda
11.00 Türkiye Türkü Ve Halkı
11.45 İnsanoğlunun Ay'a İlk Ayak Basışı Özel Programı
13.30 Halk Ozanları - Hülge Sanatçıları
14.20 Sabite Tur Kardeşler'den Şarkılar
15.00 Dilden Dile
20.30 Haftanın Dizisi
21.00 Müzik Söyleşileri
23.00 Caz Sevenler İçin

TRT - 3

09.03 Merhaba
10.00 Müzik Stüdyosu
13.00 Müzik Köşesi
13.45 Müzik Bahçesinden
16.00 Anıların Müziği
18.00 Gençler İçin
21.00 Günümüzde Caz

TRT Program-Haber-Eleştiri

Altı yıl önce gerçekleştirilen «Büyük Kumar» bu gece ekranda

İkinci kez televizyon ekranına getirilen yeni dizi «Şüpevdiğmin bitmesi üzerine, 6 yıl önce çekimi yapılmış olduğu halde arşivlerde beklettiler «Büyük Kumar» devreye girivor

CUMARTESİ GECESİ

Cumartesi Gecesi Programını bu akşam Erol Evgin sunuyor. Turizm ve Tanıtma Bakanlığı halk dansları topluluğu Silifke Ekibi'nin de katıldığı eğlence programında Ahmet Üstel'in yazdığı «Büyük Hıraz, Küçük Hırsız» adlı Mümel Ayşay, Yaşar Özel şarkılarıyla katılıyorlar.

Çoğan Yeğen'in yapım yönetimini üstlendiği programda Coşkun Demir, Sevda Karaca, Nil Burak, Erol Evgin, Abdahattan Ayşay, Yaşar Özel şarkılarıyla katılıyorlar.

Acaba bu oyun beğenilmediği ya da çekimi kötü olduğu için mi bunca yıl arşivlerde bekletildi. Televizyonun, programındaki boşluğa doldurmak üzere arşivleri karıştırıp eskimiş bir yapımı ekrana getirmesi izleyiciler saygısızlık olmuyor mu?

İstersenız konuyu da anlatalım: Şehirlerarası yıldızlar arabaları bozulan bir aile, yakındaki bir kasabanın oteline gelir. Aynı otelde kasabanın zenginleri kumar oynamaktadır. Otele gelen ailenin erkeğini gözlerine kestiren kumarcılar onu da masaya oturturlar, amaçları elindeki avucundakini almaktır. Ama olaylar ummadıkları bi çimde gelişir.

TELEVİZYON PROGRAMI

17.00 — HABERLER
17.05 — Oyun Treni
17.55 — Flipper
18.25 — Belgesel
İçlisinin SİYAH GEMİLER adlı bölümü yayınlanacak. 8 Temmuz 1853'de Japonya kıyılarına yanaşan Kumandan Matthew C. Perry yönetimindeki 4 Amerikan gemisinin çıktığı konu ediliyor.
19.10 — Uzay Yolu
Dizi filmin CENNET YOLU adlı bölümü yayınlanacak. Gemileri arıza yapan 5 hippi, Kaptan Kirk tarafından Atılgan'a alınırlar. Bunlar, Cennet adı verilen bir gezegene gitmek istemektedirler. Bu yüzden Atılgan'ı ele geçirirler ve Cennet'e giderler.
20.00 — Sevimli Kuklalar
20.30 — HABERLER
21.15 — Büyük Kumar
22.00 — Cumartesi Gecesi
23.00 — Barella
Dizinin SANTAJ adlı bölümü yayınlanacak. Barella, Edi Rayn'ın gece kulübünde işlenen bir cinayet haberi üzerine cinayet soruşturmasına başlar. Genellikle evli erkekler yalnız başlarına eğlenmeye gittikleri Edi Rayn'ın kulübünde öldürülen Karlo da evli bir adamdır. Katili bulmaya çalışan Barella, gece kulübünde garson olarak çalışan Bakster'le ilgilenmeye başlar. Bakster'in katil olmadığına gerçekten inanan Barella, Bakster'den yardım ister.
23.55 — HABERLER

CHP'li Topuz "2 ay içinde sayısal gücümüz meclislerde de artacak" dedi

- «NE PARABABALARININ İLANLARI, NE YABANCILARIN, NE DEMİREL'İN YALANLARI E DE TÜRKEŞ'İN FAŞİSTLİĞİ BU HÜKÜMETİ DÜŞÜREMİYECEKTİR» DİYEN TOPUZ, PARTİLERARASI DİYALOĞU SAVUNDU

Merzifon (ANKA) — Köy İşleri ve Kooperatifler Bakanı Ali Topuz, hükümeti düşürmeğe hiç kimsenin gücünün yetmeyeceğini söyledi ve «önümündeki bir kaç ay içinde Millet Meclisinde CHP'nin sayısal gücü artacaktır» dedi.

Topuz, Çankırı, Kastamonu, Sinop, Samsun, Amasya il merkezleri ile bazı ilçe ve köyleri kapsayan gezileri sırasında yaptığı konuşmalarda, iktidarla muhalefet arasında olumlu bir diyalogun kurulması için halkı baskı yapmağa da çağırdı.

Köyleri ve Kooperatifler Bakanı Ali Topuz, konuşmalarında hükümetin sayısal yapısı üzerinde durdu ve şunları söyledi:

«Şeylan ileri çalışmalı engellemelerle karşı karşıyayız. Bu hükümeti başarısız kılmak ve düşürmek isteyen bazı çevreler vardır. Bizi başarısız kılmak için her türlü çabayı sarfediyorlar. Ama biz bu engelleri aşacağız.

...le büyük parababalarının ilanlarıyla, ne yabancıların, ne Demirel'in yalanlarıyla, ne Erbakan'ın hayalleriyle, ne de Türkeş'in faşistliğiyle bu hükümet düşmeyecektir.

Önümündeki birkaç ay içinde, ya seçimlerden önce, ya seçimler sırasında ya da seçimlerden sonra Millet Meclisinde CHP'nin sayısı artacaktır.

Köy İşleri ve Kooperatifler Bakanı Topuz, hükümetin düşmesine ancak başarısızlığının neden olabileceğini söyledi ve muhalefet ile

(Devamı S. 2 Sü. 4'de)

Silahla yakalanan MHP avukatının memurluk da yaptığı ortaya çıktı

Ankara (Politika) — Mamak Cezaevine girerken silahla yakalanan ve tutuklanan MHP Avukatı Ferhan Olcayın avukatlık mesleğinin yanısıra devlet memurluğu da yaptığı ortaya çıktı.

MHP avukatı Ferhan Olcay, MHP'lilerin davalarını alırken, bir yandan da Ankara Turizm Bölge Müdürlüğünde memur olarak çalışıyordu. Baro ilgilileri Ferhan Olcay'ın kendilerine verdiği bilgilerde sahtekarlık yapıldığını ifade ettiler.

Cezaevine silah sokmak istemek suçundan tutuklanan Olcay hakkında Türk Ceza Yasasının 342'nci maddesine göre, «sahtecilik» yapmaktan da ayrı bir dava açılması bekleniyor. Olcayın avukatlık belgesinin de Baro tarafınd»n iptali yoluna gidileceği bildirildi. Bilindiği gibi Ferhan Olcay, MIT

(Devamı Sa. 7, Sü. 3'de)

- MİSK binasında imal edilen bombanın patlamasından sonra yapılan aramada [illegible] kullanılan malzemeler elegeçti (Foto: AA)

MİSK bazı cinayet suçlularına para dağıttı

Haber Merkezi — Birkaç gün önce garajda imal edilen bombanın patlaması sonucu bir kişinin ölüdüğü ve bazı kimselerin de yaralandığı MİSK binasında yapılan aramada önemli ipuçları bulurtdu. MİSK binasında yapılan aramadan sonra MİSK Muhasebe Müdürü'nün evine yapılan baskında, bir tabancahin yanı sıra, çeşitli cinayetlerin suçlusu olarak aranan MHP yanlılarına para verildiği belgelerle saptandı.

MİSK binasında patlamadan sonra yapılan aramada ayrıca, binada patlayıcı madendin imal edildiği de saptandı. Sıkıyönetim görevlileri tarafından yapılan aramada, bomba imalinde kullanılan malzemeler ele geçti.

Öte yandan, bir süre önce Ankara'da bir İlericiyi öldürdüğü gerekçesiyle Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı tarafından aranmakta olan bir MHP yanlısının İskenderun'da MİSK binasında görevli olarak çalışırken yakalandığı da gözönüne alınarak, MİSK ile ilgili Emniyet Müdürlüğü tarafından hazırlanan bir raporun Sıkıyönetim Komutanlığına gönderildiği bildiriliyor. Raporda «Ülkücü cinayet sanıklarına MİSK tarafından para dağıtıldı», MİSK binasında bomba imal edildiği ve MİSK görevlileri arasında cinayet suçundan arananların bulunduğu belirtiliyor. Hazırlanan raporda Başbakan Ecevit'e de ulaştırıldığı bildiriliyor.

ECEVİT DOĞU ANADOLU GEZİSİNE ÇIKIYOR

Ankara, (A.A) — Başbakan Bülent Ecevit, bazı yatırım tesislerinin temelini atmak üzere bugün Doğu Anadolu bölgesinde iki günlük bir geziye çıkıyor.

Başbakan Ecevit bugün Erzurum'a gidecek ve yakıt amaçlı alkol fabrikasının temelini atacak. Erzurum'da kurulacak olan yakıt amaçlı alkol fabrikasının 197 milyon liraya mal olacağı ve tam kapasite ile çalışmaya başlamasıyla yılda 18 milyon litre şişirilo üreteceği bildirildi.

Başbakan Ecevit Kars'ın Sarıkamış İlçesinde Orman Endustri Sanayiinin temel atma töreninde de bulunacak daha sonra Göle ve Arpaçay süt fabrikaları ile Kars-Arpaçay sulama barajının temellerini atacak.

Geceyi Sarıkamış'ta geçirecek olan Başbakan Bülent Ecevit, 22 Temmuz (yarın) Yük Işık Fabrikasının temelini atmak üzere Ağrı'ya gidecek.

Başbakan Ecevit, 22 Temmuz Pazar (yarın) günü Erciş yakınlarında kurulacak Koçköprü Barajının temelini attıktan sonra, uçakla Van üzerinden Ankara'ya dönecek.

İstanbul'da çeşitli yerlere bomba atıldı

- SOMA'DA 34 İŞÇİ TUTUKLANDI
- ADAPAZARI CEZAEVİNDEKİ AYAKLANMA ÖNLENDİ

Haber Merkezi — İstanbul'da Kurtuluş Karakolunu, Kocasinan'da bir kıraathaneye ve Anadolubisarı'nda bir lokantaya patlayıcı madde atıldı. Soma'da MHP'lilerin başlattığı olayları protesto eden işçilerden 34 kişinin tutuklandığı bildirildi. Sakarya Kapalı Cezaevi'nde 20 hükümlünün ayaklandığı ve ayaklanmanın önlendiği öğrenildi.

İSTANBUL'DA

Kurtuluş Karakoluna dün kimliği bilinmeyen kişilerce patlayıcı madde atıldı. Ardından karakol yayım ateşi ne tutuldu. Olayda ölen ya da yaralanan olmadı. Emniyet Müdürlüğü yetkililerinin verdiği bilgiye göre, dün saat 04.30 sıralarında kimliği bilinmeyen kişiler tarafından Kurtuluş Karakoluna patlamaya hazır bir dinamit bokumu atıldı. Dinamit bokumunun karakol görevlilerince etkisiz hale getirildiği sırada üç kişi oldukları sanılan saldırganlar, emniyet görevlilerinin üzerine yayım ateşi açtılar.

Kocasinan'da Azmi Çavuş oğlu'na ait bir kıraathane, kimliği belirsiz kişilerce kurşunlandı. Kahveyi kurşunlayanlar daha sonra bir tehdit mektubu bırakarak kaçtılar. Olayla ilgili soruşturma sürüyor.

Anadolubisarı'ndaki bir lokantaya dün kimliği bilinmeyen kişiler tarafından alınan patlayıcı madde hasar meydana getirdi. İskele meydanındaki Kalp Restoranına dün saat 04.00 sıralarında meydana gelen olay sırasın da lokantanın boş olması ne deniyle ölen ya da yaralanan olmadı. Ancak yaklaşık 100 bin liralık maddi hasar meydana geldiğinden bu olay

(Devamı Sa. 7, Sü. 3'de)

Kamuoyuna Açıklama

Gazetemiz, SEKA Genel Müdürlüğü'nün kağıt tahsisimizi olağanüstü bir boyutta kısıtlaması yüzünden yayınına son verme durumu ile karşı karşıyadır. Halen gazetemizi önümüzdeki Pazartesi gününe kadar basacak kağıt stokumuz bulunmaktadır. SEKA Genel Müdürlüğü'ne gazetemizin ihtiyacı olan kağıt miktarı ile ilgili Basın İlan Kurumu'ndan verilmesi gereken resmi belgeler sunulmasına rağmen, konuyla ilgili başvurularımız gerekçesiz reddedilmiştir.

Gazetemize yönelen çok yönlü engellemelerin bir bölümü olarak gördüğümüz bu tutumu kamuoyu önünde protesto ediyoruz. 24 Temmuz Salı gününden itibaren yayınımızı durdurmak zorunda kalabileceğimizi bir kez daha duyuruyor, yetkili ve sorumlulukların duruma el koyması gereğini kamuoyunun bilgisine sunuyoruz.

Saygılarımızla

Politika

"İlerici Kadın Hareketi Durdurulamaz" yürüyüşü dün İzmir'den başladı

İzmir, (Politika) — «İlerici Kadın Hareketi Durdurulamaz» yürüyüşü dün İzmir'de başladı. İzmir'i çevreleyen illerin yanı sıra Diyarbakır ve Trabzon'dan gelen ilerici kadınların da katılımı ile yürüyüş Konak Alanında başladı. Saat 14.00'da Cumhuriyet Alanı'na gelen kadınlar buradan otobüsle Alsancak'a gittiler. Bu arada Cumhuriyet Alanında aralarında Maden-İş, Bank-Sen, Devrimci Toprak-İş, Genel-İş, Petrol-İş, Genç-Öneri ile GEB'in bulunduğu 24 sendika ve demokratik kuruluşun yürüyüşü desteklediğini basın açıklaması okundu.

Açıklamada, «Bugün sıkıyönetimlere sebep olan «vlat istanımız, ana karımda çocuklarımız kanlıce öldüren faşistlerin örgütlerini kapatmaya yanaşmayan CHP ağırlıklı hükümetin gerekçesini bile açıklamadan 1 Mayısı'a iki gün kala İKD Genel Merkez ve Şubelerinin fasilidiğinden mühürlendiğini kınadı. Açıklamada «İlerici Kadınların demokrasi savaşçılarının bu bakı ve onur.d müdadelesinin başarıya ulaşma si için onları desteklemek; her demokratın, ilericinin görevidir. Çünkü bugün İKD'ye uzanan ellerin yarın tüm ilerici demokratik örgüt ve kişilere uzanacaktır» denildi.

Alanda'dah katılanla 19-rerinden sonra Halkevleri dinlenmeye giden ilerici kadınların yürüyüşü aynı yerden başlayacak. Bu arada yürüyüşün bir kolu da bugün İstanbul'dan başlayacak.

IZLENİM

- Ramazan KARAKELLE

«İlerici Kadın Hareketi» Susturulamaz» diyen ilerici emekçi kadınlar dün saat 12'de Konak Alanın'da toplandılar. Büyük yürüyüşün heyecanı, disiplini, coşkusu Konak Alanını sarmıştı. Bir gelinlik ve sarı çizgili Konak Alanı; al yazmalı kadınlar, bizim kadınlarımız, anamız, bacımız, yürüyüşü, onların çocukları ve eşleri, kayga arkadaşları doldurmuştur alanı. Emekçi kadınlarını demokrasi savaşına sokan İKD, emekçiliğin, analığın onurunu bir bayrak gibi yükseltiyor... Konak Alanı'nda, fileleri, kumanyalarıyla gelmişler: Aydın'dan, Denizler:

Devamı Sa. 7, Sü. 3'de

Borç erteleme görüşmeleri Pazartesi başlıyor

Ankara (ANKA) — OECD Üyesi ülkelerle borç erteleme görüşmelerine katılmak üzere, Maliye Bakanlığı Müşeşarı Vural Gökovalı başkanlığındaki Türkiye Heyeti bugün Paris'e ho-

(Devamı Sa. 7, Sü. 4'de)

Bankaların kiralık kasalarında 2.5 milyon liralık altın, silah ve döviz elegeçti

İstanbul (Politika) — Bankalar operasyonunu sürdüren Mali Polis, iki gün içinde kiralık 264 kasada piyasa değeri 2.5 milyon lira olan 5.5 kilo kocakaltın, bir silah, ve çeşitli miktarlarda döviz ele geçirildiği açıkladı.

Mali Polis tarafından yapılan açıklamada 41 bin 990 Almanya markı, 3 bin 200 Avusturya şilini, 1100 Yunan drahmisi, 380 Fransız frangı, 50 İsviçre frangı, 60 İsveç kronu ve 105 İngiliz poundu ele geçirildiği bildirildi. Mali Polis altın, silah ve

(Devamı Sa. 7, Sü. 3'de)

Elektrik Mühendisleri Odası, üyeleri hakkında Aydınlık'ın haberini yalanladı

İstanbul (Politika) — Elektrik Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi dün basına yazılı bir açıklama yayarak Aydınlık gazetesinde bir üyeleri hakkında sistemli yalan haber yazıldığını bildirdi. Açıklamada, Aydınlık gazetesinin 11, 18 ve 19 Temmuz tarihlerinde İETT Taşıtlar Dairesi Başkanına saldırıldığı belirtildi ve özetle şöyle denildi:

«Göreve geldiği günden beri İETT Taşıtlar Dairesinde geçmiş yönetimin

(Devamı Sa. 7, Sü. 3'de)

BAŞBAKAN ECEVİT TÜRK-İŞ GENEL MERKEZİ'Nİ ZIYARET ETTİ

Ankara (Politika) — Başbakan Bülent Ecevit Türk-İş'i ziyaret ederek yönetkilerile bir süre görüştü. Ecevit bu ziyaretinin bir nezaket ziyareti olduğunu belirterek Türk-İş'in daha önce sunmuş olduğu isteklerini görüştüklerini, 17 Ağustos'ta bir değerlendirme toplantısı yapacaklarını açıkladı.

Başbakan Bülent Ecevit Türk-İş yönetkilerileiy görüşmesinden sonra yaptığı açıklamada ziyaretinin daha çok bir nezaket ziyareti olduğunu belirtti.

(Devamı Sa. 7, Sü. 1'de)

DİSK'ten ihraç edilen 3 sendikanın yeni bir konfederasyon kuracağı iddia edildi

- ANKA Ajansı'nın verdiği haberde, kurulacağı iddia edilen yeni konfederasyonun da adının DİSK olacağı belirtiliyor.

Ankara, (ANKA) — DİSK'den bir yıl süreyle ihraç edilen Madenİş, Bank-Sen ve Baysen Sendikalarının DİSK'i olağanüstü genel kurula çağırdıkları, ancak, bunun başarılamaması halinde bu üç sendikanın ağustos ayı içerisinde ayrı bir kongre toplayarak, yeni bir konfederasyon kurma kararı alacakları öğrenildi.

Bu üç sendika yönetkilerinin, DİSK'te olağanüstü kongrenin yapılmasını sağlamak için DİSK'e başkanlık bazı sendikaların yönetkilerileiy görüşme yaparak destek ara dıkları ancak gerekli desteği görmedikleri ifade edildi. Madenİş Genel Başkanvekili Kemal Daysal, Bank-Sen Genel Sekreteri Yücel Çubukçu ve Baysen Genel Başkanı Cevat Özhasırcı DİSK'e bağlı Sosyal-İş Sendikası Genel

(Devamı Sa. 7, Sü. 2'de)

BU HABER NASIL ÜRETİLDİ?

DİSK'ten geçici olarak ihraç edilen üç sendikanın ayrı bir konfederasyon kurucağı yolunda bir haber okudunuz. Dikkatli okuyucularımız, haberde «öğrenildi», «bildirildi» gibi bilişi kelimeleri kullanılırken, «öğrenilen» ve «bildirilen» kaynak hakkında hiç bir söz edilmediğinin farkına varmışlardır.

(Devamı Sa. 7, Sü. 1'de)

TİSTAV

bu aşamada

ŞÜKRAN KURDAKUL

ÖZÜR

YURT DIŞINDA TEDAVİDE BULUNAN YAZARIMIZ ŞÜKRAN KURDAKUL'UN BUGÜNKÜ YAZISI, ELİMİZE GEÇMEDİĞİNDEN YAYINLAYAMIYORUZ, OKUYUCULARIMIZDAN ÖZÜR DİLERİZ.

Okurlardan Politika'ya

Vietnamlı göçmenler ve sosyalizm

Yurt ve dünya basınında son günlerin en çok tartışılan önemli sorunlarından biri de Vietnamlı göçmenler sorunu... Ancak bu sorunun değerlendirilişi genel olarak iki biçimde ele alınmaktadır. Burjuva ideologları ile sosyalist ideologlar ve bu iki ana çizginin yandaşları sorunu doğal olarak birbirinden çok farklı ve biribirinin tam karşıtı bir anlayışla ele alıyorlar. Sosyalist Vietnam'ın yanında yer alan dünya ilerici güçleri göçmenler sorununda Vietnam'ı haklı bulurken, Vietnam'ın karşısında yer alan sömürücü güçler ise göçmenleri savunuyor ve azgınca Vietnam'a saldırıyorlar.

Sorun, hiçbir duygusallığa kapılmadan ve nesnel-bilimsel bir bakışla değerlendirilirse, göçmenler sorununda Vietnam'ı suçlamanın olanaksız olduğu görülür.

Sözkonusu sorunda emperyalist-kapitalist sistem, birdenbire öylesine insan hakları savunucusu kesiliverdi ki, onun ne menem insanlık duyguları taşıdığını bilen herkes acı acı gülümsemekten kendini alamıyor. Meğer şu emperyalistler ve onların çanak yalayıcıları ne denli insancılmış da biz bilmiyormuşuz!

Emperyalist-kapitalist sistem, şimdi çığlık çığlığa Vietnamlı göçmenler sorununu sömürüyor. Sosyalizme ve Vietnam'ın kişiliğinde Sosyalist Sisteme söğmek için bu soruna mal bulmuş mağribi gibi öylesine bir sarıldılar ki, aman allah, dünya yerinden oynayacak sanırsınız...

Neymiş efendim? Vietnam yüzbinlerce masum insanı ülkeden kovmuş da; çoluk-çocuk, kadın-kız, yaşlı-genç yüzbinleri ölüme terk etmiş de; çaresiz bir yığın mazlum insan okyanuslarda boğuluyormuş da; bu hiç insanlıkla bağdaşır mıymış da; sosyalizm dedikleri işte buymuş da... Breh, breh, breh...

Hadi ordan hadiii... Yüzünüze taktığınız sahte insanlık maskesiyle gidin de siz kargaları aldatın. Zahir sizin bu şaklabanlığınıza kargalar bile güler ya, geçelim orasını...

Yirminci yüzyılın destanlar yaratan dev kahramanı sosyalist Vietnam halkının nasıl bir halk olduğunu emekleyen bebeler bile biliyor artık. Sizin timsah gözyaşlarınız ve hamasi insanlık söylevleriniz bu gerçeği değiştirmeye yetmeyecektir. Yüzyıla yakın süredir insanlık onuru için, savaşsız ve sömürüsüz bir dünya için, toplumsal ilerleme ve barış için insana yakışır zorlu bir savaşım veren o yiğit ulusu sizin insan kanı kokan o pis soluğunuz yetmeyecektir küçük düşürmeye...

Kimlerdir Vietnam'ı terkedenler? Niçin kaçıyorlar yurtlarından?

Toplumsal dönüşümlerin ve devrimlerin genel yasalarını bilenler, bu sorunun yanıtını vermekte zorluk çekmezler. Devrim olgusuyla ortaya çıkan toplumsal değişimden rahatsız olanlar, bu durumdan çıkarı bozulanlar, yaşadıkları toprakları terkederler. Kaçarlar ülkelerinden. Bu ne ilk gerçektir, ne de son gerçek olacaktır. Toplum bilimi, tarih, bunun yüzlerce örneğiyle doludur. Sosyalist Vietnam'da da işte bu tarihsel gerçek yaşanıyor. Sosyalizm öncesi dönemde soygun ve sömürü düzeninin kaymağını yiyenler, kitlelerin sefaleti pahasına fildişi kulelerde yaşayanlar, binbir gece masallarının bir avuç mutlu azınlığıdır Vietnam'dan kaçanlar. Bu suçlular bölüğünün içinde suçsuz insan hiç yok mudur? Vardır elbette. Kafaları sosyalizm düşmanlığıyla koşullandırılmış, kapitalizmin sahte erdemiyle beyni yıkanmış masum insanlar da vardır o talancı güruhun içinde. Kurunun yanındaki zavallı yaşlar... Ama ne yazık ki değişim sürecinde toplumsal olayları kesin bir laboratuvar deneyine tabi tutup kimyasal bir ayrıştırmaya girmek de pek olası değildir. Biz onlara, sosyalizmin insancıl erdemini göremedikleri için acıyoruz. Biz, onların anayurtlarını terketmelerine razı değiliz. Vietnam'ın yiğit evlatları sanıyor musunuz ki onlara el uzatmadılar? Sanıyor musunuz ki herşeye rağmen onları da sosyalizme kazandırmaya çalışmadılar? O kahraman Vietnam ki, emperyalistlerin askerlerinden olma «piç»lere; kokuşmuş düzenin eseri fahişelere, lumpenlere, ayyaşlara, serserilere kucak açmış; sosyalizmin şefkatli elleriyle eğitip insanlık değerlerine yeniden kavuşturmuş, onları aş ve iş sahibi yapmıştır. O Vietnam ki, karşı-devrim saflarında yer almış nice insanı affetmiş, onlara insanlık onuru bahşetmiştir. Böyle bir Vietnam vatan hainlerinin dışında kimseyi ülkeyi terke zorlamaz.

Emperyalist - kapitalist sistem ve onun yedeğindeki Maocu ihanet şebekelerinin demagojisi, pravakasyonu, her türlü saldırısı ve Vietnam'ı aşağılama - karalama kampanyası boşunadır, boşuna...

Onlar tarih boyunca işledikleri cinayetlerin hesabını versinler önce, insanlığa... Japonya'da yüzbinleri birkaç dakikada yerle bir edenlerin insancıllığına bakın! I. ve II. Paylaşım Savaşında 50 milyon insanı hayasızca katledenlere bakın! Amerika'nın zenci düşmanlarına, ırkçılara, dünyanın mazlum halklarını kan göllerinde boğanlara... Vietnam'a bir yüzyıl zulmedenlere, insanlığı vampir gibi emenlere, kan içicilere... Asya, Afrika, Latin Amerika'nın yoksul uluslarını paryalaştıranlara, arı-namusu hep kâr olanlara bakın... Humanist kesildiler hepsi. İnsan haklarından dem vuruyorlar... İnsandan, insanlıktan söz ediyorlar, bakın helece. Alın, alın Vietnam'da oluşturduğunuz posaları da biraz daha kullanın. Eğer kalmışsa kullanacak birşeyleri...

Ey Fransa, ey Japonya, ey Amerika ve ey Çin! Vietnam'daki artıklarınızı alın. Alın da namusunuzu temizleyin hadi?

Emperyalist - kapitalist sisteminin ve onun her türlü gerici bağlaşıklarının gücü yetmeyecektir Vietnam'a. Ne denli kullansalar da Göçmen Sorunu'nu. Sosyalizmin şanlı bayrağı utkuyla dalgalanıyor mavi göklerde, emperyalizmin inadına. Ve dal-ga-la-na-cak!!!

SABRİ YÜCEL
TÜRKÇE ÖĞRETMENİ
GÜMÜŞHACIKÖY LİSESİ

Bir ekmek üç Politika

Değerli dostlar, sizlere Divriği'den yazıyorum. Türkiye'nin en zengin demir yatakları bizim ellerde. Babalarımız genç yaşta ciğerlerinden tutuluyorlar derde. Bizler, her lokmada kanlı, kızıl demir tozlarını görüyoruz.

Burjuvazi, madencilerin emeğini demir tüccarlarına, tekelci yandaşlarına kavgasız kapatabilmek için bölgemizde etnik-dinsel ayrılıkları körüklemiş. Bu da yetmezmiş gibi, şimdi demokrat, ilerici halkımız arasına devrimci maskesiyle Maocu gericiliği soktu.

Ama, herşeye karşın işçi sınıfımızın demir yumruğunu Divriği'de de duyuracağız. Onun için bayie zorla getirttiğimiz on Politika'dan üçünü ben alıyorum. Yani, buradaki slogan «Bir ekmek üç Politika»dır.

Tüm dostlara devrimci selamlar...

KAMİL UYAR/DİVRİĞİ

FORUM

Öğretmenin meslek formasyonunda eğitim istatistiğinden eğitim ekonomisine, eğitim sosyolojisinden eğitim felsefesine uzanan geniş bilgi dallarının katkısı çok önemlidir. Ayrıca, eğitim felsefesi gibi toplumun ulusal ve evrensel tercihlerini içeren bilgi dalları, öğretmenliği, bilimsel temelleri olan bir meslek olduğu kadar, ulusal tercih ve sorumlulukları da kapsayan bir sanat mesleği kılmaktadır

Sanıyoruz ki, Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü ile Talim ve Terbiye Kurulu, sorunu bir kördüğüm olarak ele almış, onaltı aydan bu yana kördüğümün ancak üniversite özerkliği içinde çözülebileceği inancına ulaşmıştır. Ya da işin daha kolayına kaçmışlar, gelişmiş ülkelerdeki uygulamayı örnek olarak seçmişlerdir.

Üniversite Yasası

MEHMET ADEM SOLAK
(GENÇLİK VE SPOR BAK. DANIŞMANI)

GİRİŞ

Üzerinde ilginç tartışmalar sürdürülen «Üniversiteler Yasa Tasarısı», TBMM Eğitim Komisyonu gündemindedir. Bu tartışmaların, başından beri demokratik bir sürecin işleyişini simgelediği apaçıktır. En iyi, en güzel ve en doğru aranarak yasanın olgunlaşması amaçlanmıştır. Açık yürekle, içten, çağdaş anlayışlara dayalı tüm eleştiri ve incelemeler ,aslında yasanın daha yetkin duruma ulaşmasına katkıdan başka bir anlam taşımaz.

Temelde yasa, üniversiteyi çağdaş bir kurum olarak ele almaktadır: Üniversite, bilgi üretme ve aktarma yeridir. Özgür, özerk ve akılcı bir ortamda bilime, insanlığa ve topluma katkıda bulunan birlcik merkezdir. Bundan dolayı yasa, «...Yalnız yüksek öğretimin plan, işbirliği ve uyum içinde işlemesini; bilime yeni katkılarda bulunma ortamının gelişmesini değil; aynı zamanda üniversitelerimizin çevre ve toplum sorunlarına açılmasını da amaçlamaktadır.» (1)

Dileriz ki, bu yasa yürürlüğe girince, üniversite, yenilikler üretme ve toplumu çağdaşlaştırma işlevini görkü-görkemli biçimde yerine getirsin... Demokrasiyi bir yaşama biçimi olarak örnekleyebilsin... En duyarlı yaş kesitinde olan gençlerimizin sorunlarına eğilebilsin... Ve yükseköğretim sorunlarının çözümü yönünde biriken özlemlere eşdeğer gelişmeler sağlanabilsin...

SORULAR VE GERÇEKLER

Bu iyimser dileklere karşın, birtakım sorular ve kuşkular da kafaları kurcalamaktadır. Sözgelimi, yasanın getirdiği bütünlük ilkesi uyarınca 79 yüksek öğretim kuruluşu bir anda üniversiteyle bütünleşecektir. Bu, birçok meslek okulunun birdenbire üniversiteye dönüşmesi demektir. Dolayısıyla öğretmen yetiştiren yüksek okulların da üniversite kapsamına girmesi demektir.

Acaba bugün varolan ve işleyişleri çok iyi bilinen öğretmen okullarını, emeğe, zamana ve özel bir izlenceye dayalı bir hazırlık yapmadan üniversiteye dönüştürmek olanaklı mıdır? Üniversiteye «meslek okulu» gözüyle bakılamayacağına göre, öğretmen yetiştirme görevini üniversiteye yüklemek doğru ve yerinde bir işmidir? Bu tür soruların içerdiği gerçekleri irdelemekte sonsuz yararlar olsa gerek tir. Değerlendirilmesinde yarar umduğumuz belli başlı gerçekleri şöyle saptamaya çalıştık:

1. ÜNİVERSİTE MESLEK OKULU DEĞİLDİR

Kalkınma planında «insan gücü planlaması» özel bir yer almaktadır. Buna göre, «her kademede insangücünün nicelik ve nitelik olarak uzun dönemde arz ve gereksinim açısından den geli bir biçimde sağlanması» amaçlanmıştır. Kuşkusuz böyle bir planlama, ortaeğitimden önlisans düzeyine ve giderek lisans düzeyine uygun «formasyon» veren meslek okullarının açılmasını ön görür. Bu okulların tam kapasite işlemesini ve istenen sayıda mezun vermesini erek olarak ele alır.

Tarım teknisyeni, kimya teknisyeni, sağlık teknisyeni, hemşire, öğretmen ve subay gibi meslek elemanları, bu okullarca yetiştirilir. Bunun tersine, üniversiteye, planda öngörülen «meslek erbabını» yetiştirmesi için buyruk verilmez.

Bu gerçeğin ışığında, üniversiteden sınıf öğretmeni ve dal öğretmeni yetiştirmesini istemek de doğru görülmeyebilir. Üniversitenin, torna-tesfiye öğretmeni, müzik öğretmeni gibi kendi bünyesinde bulunmayan çalışma alanlarına yayılması, bilimsel çalışma geleneğinin özgür ortamına gölge düşürebilir.

2. MESLEK OKULUNUN ÖNEMİ

Geri kalmış ülkelerde öğretmenleri meslek okullarından yetiştirmek özel bir önem taşır. Üniversitede mühendis ve hekim yetişebilir. Örneğin: Temel bilim biyoloji üzerine uygulamalı tıp dalları evrensel bir eğitim-öğretim çerçevesinde okutulur. Yeterli bilgi, beceri ve alışkanlıklarla istenen formasyon oluşturulup hekim yetiştirilir. Ama, temel bilim psikoloji üzerine uygulamalı eğitim psikolojisi dalları okutarak öğretmen yetiştirmek olanaksızdır. Öğretmenin meslek formasyonunda eğitim istatistiğinden eğitim ekonomisine, eğitim sosyolojisinden eğitim felsefesine uzanan geniş bilgi dallarının katkısı çok önemlidir. Ayrıca, eğitim felsefesi gibi toplumun ulusal ve evrensel tercihlerini içeren bilgi dalları, öğretmenliği, bilimsel temelleri olan bir meslek olduğu kadar, ulusal tercih ve sorumlulukları da kapsayan bir sanat mesleği kılmaktadır.

Aslında eğitimi ulusal içerikli bir oluşum kılan gerçek, çağdışı bir şovenizm tutkusu değildir. Öğretmenliğin sanat yönüyle ilgilidir. Onun için öğretmen yetiştirmede, özel bir ortamda yaşama yöntemi en geçerli yöntemdir. Cumhuriyet Türkiyesi, Köy Enstitülerinde, okulu bir aile, bir işyeri ve bir yaşama düzeni olarak ele alabilmiştir. Bu yüzden bilgi ile beceri, coşku ile mantık, folklor ile yaratı, disiplin ile çalışma bir arada yaşanmıştır. Böylece yetişen kuşak, Türkiye'nin gerilikle savaşıma dayalı eğitim uygulamalarında bir balkıma oluşturmuştur.

3. HALK AYDINI ÖĞRETMEN

Gelişmiş ülkelerde, üniversiteden öğretmen yetiştirmek gerçekçi bir tutumdur. Çünkü oralarda, «cahilliğin giderilmesi ve gerilikle savaş» bir numaralı sorun değildir. Çünkü oralarda, faşizme ortam hazırlamak için terör ve güvensizlik havası estirmek, geri kalmışlığın bunalımlarını faşizm için kullanmak olanağı yoktur. Ama Türkiye'de eğitimin başlıca sorunlarının temelinde, Cumhuriyet kurulalıdan beri bu gerçek vardır.

Ayrıca gelişmiş ülkelerde, tezek enerjisi kullanmak, karasabanla tarla tarımı yapmak, muskacılık ve üfürükçülükle sağlık sorunu çözmek, çıra ve gaz lambalarıyla geceyi sabahlamak zorunda; yolsuz belsiz durumda bırakılmış köy olgusu yoktur. Türkiye'de ise, gökte yıldız sayısı kadar köy vardır. Bu nedenle ülkemizin öğretmeni, «Zuğru köyünün karanlığına bilimin ve çağdaşlığın kurşununu sıkan» demokrat, ilerici-devrimci bir savaşımcı olmak zorundadır.

Cumhuriyet Türkiyesi'nin deneyleri de ortadadır: Ülkemizde 130 yıldan beri öğretmen yetiştirilmektedir. Öğretmen okulu mezunlarıyla üniversite mezunlarını (kentsoylu tutkular ve özentilerinden koparıp) köye yerleştirmek, orada yapıcı ve yaratıcı eğitsel etkinliklerin öncüsü olmalarını sağlamak olanak dışı kalmıştır. Oysa köy enstitülerinden köycü ve halkçı kişilikler çıkmış, birçokları öğretmen olarak çalıştıkları yerde «halkın aydını» olabilmiştir.

4. TARİHTEN ÇIKAN DERS

Bugünkü eğitim sorunlarına en sağlam bakış çerçevesini tarih verir. Eğitim tarihimiz de halk aydını, köycü öğretmen yetiştirilmesi gereği, en açık biçimde 1914'lerde vurgulanmıştır. Osmanlı Meclisi Mebusanı'nda İsmail Mahir efendi, «köye dönük ve halk krizmasına dayalı» öğretmen yetiştirmenin adeta reçetesini vermiş ve: «Böyle yapılmaz da (klasik yöntemle öğretmen yetişsin) derseniz, 300 senede ancak öğretmenleri yetiştirirsiniz. 150 senede de eğitimi kuramazsınız» demiştir. (2)

O zamandan bu yana olaylar ve gelişmeler, İsmail Mahir Efendinin haklılığını kanıtlamıştır. Öğretmen yetiştirmede medrese geleneğinin etkileri yok edilememiştir. Yerli ve halk aydını öğretmen yetiştirme politikalarında kararlılığa ulaşılamamıştır. Tutucu çevrelerle çıkar grupları her ilerici girişimi ve uygulamayı boğmuş ya da kendilerine işleyen bir düzene kurban etmişlerdir.

Oysa öğretmen yetiştirme konusu Milli Eğitim Şuralarının, öğretmen örgütlerinin, aydınların ve zaman zaman da kamuoyunun bir numaralı konusu olagelmiştir.

SONUÇ

Kuşkusuz ki, Üniversiteler Yasası, öğretmenliği durup dururken üniversite eğitimine bağlı bir düzene sokmamıştır. Genel gerekçe, son yıllarda Milliyetçi Cephe uygulamalarıyla ulaşılan karanlık boyutlar olsa gerektir. MC hükümetlerinin öğretmen okullarını ve eğitim enstitülerini faşist militanlar yuvası durumuna getirdiği, eğitimde bir yıkım oluşturduğu; bu yüzden bu okulların düzeltilmesi olanaksız duruma geldiği gün gibi saptanmıştır. Sanıyoruz ki, Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğü ile Talim ve Terbiye Kurulu, sorunu bir kördüğüm olarak ele almış, onaltı aydan bu yana kördüğümün ancak üniversite özerkliği içinde çözülebileceği inancına ulaşmıştır. Ya da işin daha kolayına kaçmışlar, gelişmiş ülkelerdeki uygulamayı örnek olarak seçmişlerdir.

Ne yazık ki, öğretmen yetiştirme sorununu üniversite bünyesinde çözebileceğimizi umutlar, yukarıdaki gerçekler ışığında sarsılmaktadır. Öyleyse yapılacak en akılcı iş, zamanın potasında olgunlaşmış somut önerileri ele almak, üniversite yasasının olanaklarıyla bunları kaynaştırmaktır. Bu durumda, politeknik üniversitelerine bağlı, «Yüksek Eğitim Bilimleri Enstitüleri» kurabiliriz ki bu enstitüler, 7. Milli Eğitim Şurasının hazırladığı tasarı ile düşünsel açıdan kuruluşlarını tamamlamış, günün koşullarına uyarlanması kalmıştır. Üniversite özerk yönetimi kapsamında bu enstitüler, politik oyunlara ve militan yetiştirme politikalarına kapalı tutulur, ama Kalkınma Planının hedeflerine uygun biçimde öğretmen yetiştirirler. Böylece, Cumhuriyet Türkiyesi'nin ilerici deneyimleri de değerlendirilmiş olur.

(1) Üniversiteler Yasa Tasarısı, Mart 1979, (M.E.B. Basımı) Sayfa: 28

(2) BAŞGÖZ, İlhan ve WILSON, Hovard.; «Türkiye Cumhuriyetinde Eğitim ve Atatürk» Dost Yayınları, Ankara, Sayfa: 48

YAŞANILIR ŞEHİRLER
MİMARLIK BİLİMLER YAYINLARI
M.V.Posokhin
RENKLİ KUŞE 130 SF 250 TL
ÖDEMELİ İSTEMLERDE. PK 149 OSM. NBEY/İSTANBUL

yorum

OYA BAYDAR

Onlar altınsa bu çocuk nedir?

BİR süre önce, bir büyük gazetemizin, yabancı okul sınavlarında başarı gösteren çocuklarımıza «altın çocuklar» adını vermesi üzerine bir yazı yazmıştık. Dicle Öğretmen Lisesinden bir kısım öğretmen bu yazıyı okumuş. «Bu çelişkiler, bu ayrıcalıklar, en çok bizim bölgemizde, ulusal baskı ve ayrıcalığın bir kat daha ağırlaştırdığı bir biçimde duyuluyor» diyorlar. «Altın çocuklar Türkiye'deki milyonlarca emekçi çocuğudur» diyorlar. Yüreklendirici mektuplarına bir de ek var. Bir küçük öğrencilerinin kendilerine yazmış olduğu bir mektup. İnsanı bir anda isyan ettiren, gözlerini karartan, bir yandan da savaşım azmini bileyen, inandığı davanın haklılığına, yüceliğine, uğrunda ölümün bile göze alınabilirliğine bir kez daha inandıran bir mektup.

ÜBEYİT Karakuş adlı küçük öğrenci, kargacık burgacık yazısı ile şunları söylüyor öğretmenlerine. Harfini bile değiştirmeden aktarıyoruz: «Sayın Okul Müdürü. Satırlarıma başlamadan önce üzerimde farz olan tanrı selamlarım ve selamdan sonra her iki mübarek ellerinden öperim. Sayın Müdür Bey, demişsin ki gelecek yıl gönidzli okuyabilirsin. Benim gönidzli okuma gücüm yoktur. Benim Babam ihtiyardır. Çobanlık yapıyor. İşte bizi idare ediyor. Benim babam diyor ki artık seni okula göndermem. Benim bir ricam vardır. Beni yatılı yapsan çok memnun olırım. Diyorsunuz biz devrimciyiz. Devrimciler hepisi fakirlerin elini tütlyorlar. Eğer siz fakirlerin elini tutlyorsanız, beni yatılı yaparsın. O zamanlardan bu zamanlara daha hastayım. Koç keredir doktora gidiyorum. Tekrar Okul Müdürüne ve tüm öğretmenlerime selam ederim. Yeter benim bir diyeceğim yoktur. Yeter ki sizin canınız sağ olsun. Yeter beni yatılı yapın. Adresim şudur:

ÜBEYİT Karakuş'un adresi bizde duruyor. Öğretmenleri birşeyler yapmaya çalışmışlardır herhalde. Ellerinden geldiğince.

BİR yanda, sırf bir yabancı okula girenler diye elli binlerin, yüzbinlerin harcandığı çocuklar. Okuyacakları okulların yıllık masrafı yüzbin liranın üzerinde olan çocuklar. Öte yanda Übeyit... Doğu'nun Kürt köylerinin çocuğu... Ve biz 1923'den bu yana «imtiyazsız sınıfsız kaynaşmış bir kitleyiz» lafına, marşına, edebiyatına bakarsınız.

ALTIN çocukları altınla tartanlar, altın yapanlar, aslında Übeyit'ler, onların babaları, onların atalarıdır. Onların sırtından çıkanla, alınından damlayan terle nice Übeyit'lerin, nice Memet'lerin, nice Durmuş'ların, nice Ayşe'lerin, Fatma'ların babalarının, atalarının sömürülmesi, ezilmesi, yoksul, geri bırakılması bahasına altın oldu «altın çocuklar.»

«İMTİYAZSIZ sınıfsız kaynaşmış bir kitleyiz» burjuvaziye bakarsan. Öylesine sınıfsızız ki, bir onbeş yıl öncesine kadar «sınıf» sözcüğü bile suç sayılırdı. Öylesine imtiyazsız, sınıfsızız ki, hâlâ 141'ler, 142'ler sınıf esasına dayalı düşünce ve örgütlenmeyi yasaklıyor, ve öylesine sınıfsız, imtiyazsızız ki birkaç bin altın çocuk karşısında, milyonlarca Übeyit'i unutuyoruz.

ÜBEYİT büyüyecek. Okuma olanağı bulursa bir rastlantı eseri, belki de yarının savaşsız sömürüsüz dünyasının kurulması için savaşacak. Belki de köyüne yapılan bir baskında, anasına, babasına, çırılçıplak soyulup işkence yapıldığına dayanamayıp tepki gösterince bir jandarma kurşunuyla vurulacak. Belki bilinçlenecek, o zaman «bölücü» olacak adı. Belki de o yetişene kadar Türkiye çok daha güzel günlere varmış olacak.

AMA hiç unutmayalım. Bizim altın çocuğumuz Übeyit'tir. Çünkü onlar «altın çocuk»sa, milyonlarca Übeyit «yarın»dır. Ve yarınlar tonlarca altından daha değerlidir.

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Yüzlerce kaçak yapı dururken, ikide bir yıkılan yoksul evi. 2) Buzdolabı yapımında kullanılan sır — İlke, prensip. 3) Toplumun duygularını incitici durum — Bebek dilinde yara. 4) Tersi, ilgi edatı — Bir burjuva sporu — Bir bağlaç. 5) Tersi, Kur'an bölümleri. 6) Sessiz sinemanın komik ikilisinden biri — Ay (eski dil). 7) Apaçık, ortada — Sabahın alacakaranlık zamanı. 8) Duanın sonunda söylenen sözcük — Bir renk. 9) Güneş sistemindeki bir gezegenin güneşe en uzakken bulunduğu nokta — Örülerek yapılan bir cins kumaş. 10) Sazlık, kamışlık.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) Düzenli bir orduya karşı dağınık ufak topluluklar tarafından yapılan çete savaşı — İskambilde birli. 2) En yüce değer — Tersi, Mussolini İtalyasında faşistlere verilen bir ad. 3) Bir çeşit orkestra — Katı cisim — Sıvı içine karışarak sıvı haline geçmek. 4) Tersi, amaç — Üzerinden ürün alınmak üzere olan (toprak). 5) Folklorumuzun sevimli bir kahramanı. 6) Bir organımız — Boru sesi. 7) Tersi, tutkun, gönül vermiş (eski dil) — Dünya. 8) Federal Almanya para biriminin simgesi — Tersi, nicelikle ilgili bir kavram. 9) Tersi, kırmızı renkli, kokulu bir yemiş — Bir harfin okunuşu. 10) Batı Anadolu'da eski bir İyon kenti — Havada pek az bulunan ve ışık araçlarında kullanılan gaz.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ:
SOLDAN SAĞA: 1) Arabulucu. 2) Becayiş — SS. 3) uroK. 4) İskat — Prag. 5) Sami — Alo. 6) olA — Anofel. 7) Erkek. 8) Ka — Esnaf. 9) ÇKP — MKE — Do. 10) Direlken.
YUKARDAN AŞAĞI: 1) Abdi İpekçi. 2) Re — Irak. 3) Acıkmak — Po. 4) Ba — AA — Et. 5) Uyutmak — Mr. 6) Lir — İn — Eke. 7) uşoP — Ofset. 8) kraF. 9) Us — Alelade. 10) sogoL — Fon.

Bu haber nasıl üretildi?

(Baştarafı 1. Sayfa'da) Gerçekten de haber gazetecilik dilinde «üfürüktür».

Haberi veren ANKA Ajansı'nın sorumlu yöneticileri olan Teoman Erel ve Müşerref Hekimoğlu totilidedirler.

Ajans, Maden-İş, Bank-Sen ve Baysen gibi sınıf ve kitle sendikacılığından ödün vermeyen işçi sendikalarına düşmanlığı ile tanınan Varlık Özmenek isimli bir gazetecinin etkinliğine kalmıştır.

TİP üyesi olan Varlık Özmenek, daha önce TİP çevrelerinden ısrarla yayılmak istenen «Yeni bir Konfederasyon kuruluyor» yolundaki söylentileri, ciddi bir ajansın haber sayfalarını kullanarak kamuoyunu etkilemeyi denemektedir.

Haber dikkatli okundugunda, yine TİP'li olan Sosyal-İş Sendikası Genel Başkanı Özcan Kesgeç'le yapılan kısa bir konuşmaya yer verildiği görülecektir. Özcan Kesgeç'in bu haberde söylediklerini Maden-İş, Bank-Sen ve Baysen Sendikası yöneticileri doğrulamaktadırlar. Ancak, haberin bu konuşmadan sonraki bölümünde kaynak gösterilmeden öne sürülen iddiaların kesinlikle yalan olduğunu ve kasıtlı olarak yazıldığını belirtmektedirler. Yine bu üç sendikanın yetkilileri, DİSK'e bağlı sendikaların yöneticileri, DİSK Olağanüstü Genel Kurulu'nun toplanabilmesi için görüşmeler yaptıklarını saklamamaktadırlar.

Üç sendikanın yetkilileri, DİSK'te bir yönetim bunalımının bulunduğunu ve bunalımdan çıkış yolunun ise olağanüstü genel kurulla olanaklı olduğunu açıkça söylemektedirler.

Bu haber talihsiz olduğu kadar, üzücü bir kaç noktayı öne çıkarmıştır.

Birincisi, DİSK gibi büyük bir işçi sendikal örgütünün içişlerine karışılarak, işçi sınıfının birliğe en çok ihtiyaç duyduğu şu günlerde, birliğin parçalanmasına hizmet edilmiştir.

İkincisi, ANKA gibi ciddi bir haber ajansı bu amaca alet edilmiştir. Kamuoyu oluşturmada önemli bir etken olan basın ve yayın kuruluşlarının temel öğeleri kasten eksik bırakılmış bir haberi yayınlaması demokrat basın yayıncılık adına üzücüdür.

Kısacası, Teoman Erel ve Müşerref Hekimoğlu'nun yokluğunu «Köpeksiz köyde değnieksiz dolaşmak» olarak anlayanlar, böyle bir haberi yaymaya çalışmışlardır.

İsteklerini yerine getirip haberi yayınlarken, olayın iç yüzünü teşhir etmeyi, dürüst gazetecilik ve demokratik gereği sayıyoruz.

DİSK'ten

(Baştarafı 1. Sayfa'da) Başkanı Özcan Kesgeç ile bir görüşme yaptılar. Görüşmede DİSK'in içinde bulunduğu durumdan kurtarılması için olağanüstü genel kurula gidilmesini ve Sosyal-İş'in de bu öneriye imza atmasını talep ettiler. Edinilen bilgilere göre, Özcan Kesgeç, bu görüşmede üç sendika yetkilileri-ne DİSK'teki bunalım ve tasfiyelerin bu dönemde başladığını, söyledi. Kesgeç şöyle dedi:

«Siz DİSK'ten kaçmak istiyorsunuz. Biz yapılan tasfiyelere nasıl karşı çıktıysak üç sendikanın ihracına da karşı çıktık. DİSK'ten kaçmak değil, DİSK'in bütünlüğünü korumak görev olmalıdır.»

Bu görüşme sırasında adı geçen üç sendika yöneticisi nin «Biz bu işi Ağustos ayında bitireceğiz» şeklinde konuştuğu kaydedildi.

İZLENECEK YOL

Öte yandan Baysen, Bank Sen ve Maden-İş sendikalarının konfederasyondan geçici bir süre «ihraç» edilmiş olmaları nedeniyle olağanüstü kongre çağırısına imza yetkisinin yasal olarak mümkün olmadığı ifade ediliyor. Olağanüstü Genel Kurul için en az «DİSK üyesi» 5 sendikanın kongre talep etmesi zorunluluğu olması nedeniyle de yeni bir kongrenin gerçekleşmesinin olanaksız olduğu belirtiliyor.

Maden-İş, Bank-sen Baysen'in yeni konfederasyon için DİSK içerisinde sadece Aster-İş ve Petkim-İş ile yakın ilişkiler içinde bulunduğu kaydedildi.

İSİM DİSK'E BENZETİLECEK

Bu arada kurulmasına çalışılan yeni konfederasyonun adının DİSK'e benzetilmesi için çalışıldığı da belirtildi. Bu nedenle de konfederasyonun adının «Demokratik İşçi Sendikaları Konfederasyonu» (DİSK) olarak belirlendiği öğrenildi.

Başbakan

(Baştarafı 1. Sayfa'da) Ecevit Haziran ayı içinde Türk - İş'in kendisine sunmuş olduğu sorunları da ele aldıklarını söyledi ve özetle şöyle konuştu:

«— Sayın Türk - İş yöneticileriyle daha önce yaptığımız görüşmelerde muhtelif bakanlıklarla ilgili bazı konular ele alınmıştı. Bunların bir kısmından sonuç alınmış, bir kısmı daha incelenmektedir. 17 Ağustos'ta bir değerlendirme toplantısı yapmayı kararlaştırmış bulunuyoruz. Buradan muhtelif bakanlıklarla ilgili konularda gelişmeleri gözden geçireceğiz. Daha önce gayrı resmi bir danışma toplantısı yapılacaktır. Bu toplantıda kamu işletmelerinde işçilerin yönetime katılmaları ve kamu işyerlerinin sorunlarını gözden geçireceğiz.

Türk - İş Genel Başkanı İbrahim Denizcier de toplantının sonunda yaptığı konuşmada bu ziyaretin bir nezaket ziyareti olduğunu sorunlarını daha önce Başbakana iletmiş olduklarını hatırlattı. Askıda kalan Türk - İş'le ilgili konuların ele alındığını kaydeden Denizcier toplantının verimli ve çok faydalı geçtiğini belirterek, «ümit ederim ki ilgili bakanlıklardaki meselelerimiz ele alınacak ve sorunlarımız asgariye indirilecektir» dedi.

SAHİBİNDEN

BAYRAMOĞLU İŞ BANKASI TESİSLERİNE 500 METRE HARİKA DENİZ VE DOĞA MANZARALI 5 DÖNÜM ZEYTİNLİK UYGUN ŞARTLARLA TEL: 65 29 05 Po: 1879

İLANEN TEBLİGAT
ANTALYA 1. İCRA MEMURLUĞUNDAN

DOSYA: 1978/52

BORÇLU: DOĞAN KILINÇ
Orman Fabrikası 6. Blok Kat. 4
Gülistan mah. ISPARTA.

Alacaklı Hüseyin Ali Duran Vekili Avukat Murşit Aydın'a 35.000,00 TL. sı ve masraflarının tahsili zımmında yapılmakta olan icra takibi sırasında:

Adresinize çıkarılan ödeme emri bila tebliğ iade edilmiş, Zabıtaca yapılan tahkikatda, adresiniz tesbit edilemediğinden iş bu ödeme emrinin ilanen tebliğine karar verilmiştir.

İşbu ilanın gazete neşrinden itibaren 7. günlük yasal süreye 30 gün ilave suretiyle 37 gün içinde borcu ödemeniz (Teminat Vermeniz) borcun tamamına veya alacaklının takibat icrası hakkında bir itirazınız varsa senet altındaki imza size ait değilse yine bu 37 gün içinde ayrıca ve açıkça bildirmeniz aksi halde icra takibindeki senedin sizden sadır olmuş sayılacağı, senet ve borça itirazınızı yazılı ve sözlü olarak icra dairesine 37 gün içinde bildirmediğiniz takdirde, 74'üncü madde gereğince mal beyanında bulunmanız, aksi halde hapis ile tazyik olunacağınız, borç ödenmez veya itiraz edilmezse cebri icraya devam olunacağı takibe itiraz ettiğiniz takdirde itirazla birlikte tebliğ giderlerini ödemeniz, aksi halde itiraz etmemiş sayılacağınız, İLANEN TEBLİĞ OLUNUR.

(Basın: 18458 — 1881)

Elektrik Mühendisleri

(Baştarafı 1. Sayfa'da) lerin yarattığı olumsuzlukları ortadan kaldırmaya çalışan, var olan koşullar içinde halkın ulaşım sorununa çözüm önerileri geliştirmeyi görev bilen, bulunduğu birimde tüm çalışanlarla diyalog kurarak ve onların alınan kararlarda söz sahibi olması doğrultusunda adımlar atan devrimci demokrat üyemiz İbrahim Urhan'a yönelik bu gerici saldırıyı nefretle kınarız.

Bulunduğu alanda emekçi halkın çıkarları doğrultusunda mücadele eden tüm devrimci demokrat üyeleri-mizin yanında olduğumuzu, üyelerimize yönelen her türden gerici saldırı ve provokasyonların örgütümüze yapıldığını kabul eder, bu saldırıları düzenleyenlere karşı şimdiye kadar olduğu gibi bu günde sonuna kadar mücadele edeceğimizi üyelerimize, emekçi halkımıza ve kamuoyuna duyururuz.»

Silahla

(Baştarı: 1 nci Sayfada.) ajanı ve Ülkü Ocaklı Can Özbay'la birlikte cezaevine silahla girerken yakalanarak gözaltına alınmış, ardından da tutuklanmıştı.

Bankaların

(Baştarafı 1. Sayfa'da) dövizlerle ilgili olarak 5 kişinin de gözaltına alındığını açıkladı. İstanbul Emniyet Müdürü Hayri Kozakçıoğlu «Bizim dürüst valandaşa karşı kötü bir tutumumuz yok. Namuslu ile namussuzu birbirinden ayırmak istiyoruz. Dürüst vatandaşlar tedirgin olmasınlar» dedi. Hayri Kozakçıoğlu operasyonun sürdürüleceğini söyledi.

BABA'NIN KAÇIRILIP KAÇIRILMADIĞI KESİNLİKLE SAPTANAMADI

İstanbul Emniyet Müdürü Hayri Kozakçıoğlu, yeraltı dünyasının büyük ismi Hüseyin Uğurlu'nun solcu bir örgüt tarafından kaçırıldığı ve 50 milyon lira fidye istendiği yolundaki bir gazetede yayın'lanan haberle ilgili olarak da, «Allesi tarafından bir ihbar yapıldığını, on cok kaçırılıp kaçırılmadığına ilişkin her hangi bir kanıtın ortada bulunmadığını» söyledi. Kozakçıoğlu «Bu aileviı bir sorun da olabilir» şeklinde konuştu.

İzlenim

(Baştarafı 1. Sayfa'da) Il'den, Uşak'tan, Trabzon'dan, Turhal'dan, Diyarbakır'dan... Yanlarına çocuklarını alan kadınlar var. Gözleri kalpleri, inançları onlarla birlikte yürüyor. Köylüler, köy kadınları gelmişler, kasalarla karpuz, domates ve meyveler getirmişler. Badem'lerden Doğançay'dan Söke'den ve daha nice köylerden... Kadınlar neden yürüdüklerini anlatıyorlar. Diyorlar ki «yüz yıllardır egemen sömürücü güçlerce sadece kâr ve oy kaynağı olarak görülmüş, bilinçsiz ve örgütsüzlüklerinden yararlanılmış emekçi kadınlarımızın işsizliğe, pahalılığa yoksulluğa, faşist tehlikeye, emperyalist bağımlılığa karşı sesimizi duyurmak için yürüyoruz. İKD hem de Uluslararası Çocuk Yılında yasaklandı. İKD'yi yasaklamanın gerçekte emekçi kadınlarımızın ve çocuklarımızın çilesinin artarak sürmesini sağlamaktan başka bir şeye yaramayacağını açıklamak için yürüyoruz. Herkese bir anası olduğunu ve onların çilesine sessiz kalmamaları gerektiğini hatırlatmak için yürüyoruz.»

«HEM HOLDİNGLERE, EMPERYALİZME, FAŞİZME HEM DE HALKA YAR OLUNMAZ!»

«Yürüyüşümüz» diyor ilerici kadınlar «faşist parti ve örgütlere gücü yetmeyenlerin, gücünü çileli emekçi kadınlarımızın örgütünde göstermeye kalkmasının insanlığa ve insan haklarına aykırı olduğu kadar, soylu geleneklerimizle bağdaşmadığını vurgulamak için yürüyoruz. Gözüne bir kez ışık sızmaya başlayan emekçi kadınlarımızın demokratik hareketini hiç bir baskı ve zorbalığın susturamayacağını, biz kadınların çileye aşılı olduğumuzu, İKD'yi yaşatmaya kararlı olduğumuzu belirtmek için yürüyoruz!.»

Bu büyük yürüyüşü demokratik kuruluşlar, işçiler yürekten destekliyorlar!.. İşçiler diyor ki «Bu haklı savaşıma omuz vermek her işçinin görevidir. Çünkü onlar bizim savaş arkadaşlarımızdır. Bizimle ağlayıp bizimle güler bizim kadınlarımızdır. Çünkü onlar demokrasi ve bağımsızlık için faşist kurşunlara göğüslerini siper eden, nice evlatlarını yitiren, hapis yatan dövülen, horlanan ilerici kadınlarımızdır. Çünkü onlar doğarken ağlayan çocukları bir daha ağlatmamak için onlara savaşsız ve sömürüsüz bir dünya bırakabilmek için savaşım veren kadınlarımız. Onlar eşit işe eşit ücret, her mahalle ve işyerinde kreş, tarlada, tezgân başında doğuma son vermek için yürüyen kadınlarımızdırl.»

Parsan işçileri, fabrika önünde bildiri dağıtmak isteyen Devrimci Demir-İş Sendikası militanlarını kovaladı

İstanbul (Politika) — Parsan Fabrikası işçileri, fabrika önünde bildiri dağıtmak isteyen Devrimci Demir-İş Sendikası üyelerini protesto gösterisinde bulundular.

Aralarında Devrimci Demir-İş Sendikası Genel Sekreteri Yaşar Aytaç'ın da bulunduğu 30 kişilik bir grubun önceki gün saat 14.15 sıralarında fabrikaya gelerek, zorla bildiri dağıtmak istedikleri bildirildi. Olay üzerine işbaşında bulunan işçilerle, vardiya değiştirmek üzere gelen işçilerin birleşerek, zorla bildiri dağıtmak isteyen grubu kovaladılar.

Maden-İş üyesi olan Parsan işçileri, saldırganları kovalarken «Yaşasın Maden-İş - Yaşasın DİSK» sloganlarını attılar. Devrimci Demir-İş Sendikasının propagandasını yapmak için gelen ve silahlı oldukları bildirilen kişilerin kovalanmasından sonra fabrika önünde toplanan 300'ü aşkın Parsan işçisi olayı protesto ettiler. Protesto eylemi sırasında işçilere hitaben bir konuşma yapan işyeri temsilcisi «Sendikamız Maden-İş saflarında sermayenin bu maskeli ajanlarına gereken dersi bugün ol duğu gibi herzaman vereceğiz» dedi.

CHP'li Topuz

(Baştarafı 1. Sayfa'da) iktidar arasındaki diyalog konusunda değinirken şöyle konuştu:

«Biz birbirimizi suçlamaya devam edersek, sıkıntılarımız sürecektir. Siyaseti kavga haline dönüştürmek isteyenler vardır. Bunlara gerekli dersi verin, iktidarla muhalefet arasında ve siyasi partiler arasındaki gerekli diyaloğun kurulması için üzerine baskı yapın.»

Topuz konuşmalarında Türkiye'nin neden bu noktaya geldiği yolundaki görüşlerini de açıkladı, bundan önceki hükümetlerin Türkiye'yi her yönüyle dışa bağımlı hale getirdiğini söyledi. Köyişleri ve Kooperatifler Bakanı Topuz, Alevilerle Sünnilerin birlikte olduğu yörelerde konuşurken, «Alevi Sünni bir olsun, faşistler kahrolsun» şeklinde sloganlar atıldı.

Borç

(Baştarafı 1. Sayfa'da) reket ediyor.

23 Temmuz Pazartesi günü başlayacak toplantıda, Türkiye'nin OECD ülkelerine olan devlet ve garantili ticari borçlarının ertelenmesi konusu ele alınacak. Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü'ne üye ülkelerle erteleme konusunda anlaşma sağlanması halinde, Türkiye'nin 1 Temmuz 1979 ile 30 Haziran 1980 tarihleri arasında vadesi dolan 500 milyon dolar tutarındaki borcu ertelenmiş olacak.

OECD bünyesinde oluşturulan Türkiye'ye Yardım Konsorsiyumu çerçevesinde ele alına cak olan ertelemeler, Türkiye'nin «Daha geniş bir zamana yayılan, geniş kapsamlı bir erteleme programı hazırlanması» yolundaki görüşüne uygun düşüyor. Bilindiği gibi, 1978 yılı ilk baharında da Türkiye'nin geniş kapsamlı erteleme istemine karşılık, ABD, IMF'nin «Türkiye'yi sıkıya almadığını» savunarak, konsorsiyum çerçevesinde Türkiye'nin alacağı ekonomik kararların ve izleyeceği ekonomik politikanın daha etkin bir biçimde denetlenebilmesi için her yıl borçlu olduğu ülkelerle karşı karşıya gelmesini önermişti.

Bu arada, OECD, Türkiye'ye Yardım Konsorsiyumu çerçevesinde ele alınacak borç ertelemelerinin, Türkiye'nin yabancı satıcılara olan top'am 1,2 milyar dolar tutarındaki garantisiz ticari borçlarının ertelenmesine ilişkin çalışmaları da etkileyeceği belirtiliyor. Hatırlanacağı gibi, Türkiye garantisiz ticari borçlarının ertelenmesi için yabancı bankalara bir prog ram göndermiş bulunuyor.

Ho şi Min kenti gelişiyor

Vietnam halkının ABD'ye karşı başarı kazanmasından ve iki Vietnam'ın birleşerek Vietnam Sosyalist Cumhuriyetini kurmasından bu yana beş yıl geçti. Resimde, barış döneminde yeniden kurulmakta olan Ho Şi Min kentinin (eski Saygon) caddelerinden biri görülüyor.

İstanbul'da çeşitli yerlere bomba atıldı

(Baştarafı 1. Sayfa'da) dana geldi.

ANKARA'DA

Ankara'da silah kaçakçılığı yapan 12 kişi 11 tabanca ve 152 mermi ile ele geçirildi.

Ankara Emniyet Müdürlüğüne bağlı ekiplerce yapılan son operasyonlarda silah kaçakçılığı yaptığı saptanarak yakalanan Azmi Külah, Memiş Topal, Mustafa Atay, Cevdet Göcer, Ali Erol, Öcal Türkmen, Halil Torhan Ahmet Yaşar Yılmaz, Selahattin Yılmaz, Hasan Hüseyin Yılmaz, Zeki Yılmaz ve Erdoğan Onat gönderildikleri mahkemece ilk sorgularından sonra tutuklandılar.

SOMA'DA

Soma'da MHP yanlılarının Giyas Yılgın ve Battal Doğan adlı iki işçiyi yaralamasıyla baş layan olaylar, Termik-B santrol inşaatı işçilerinin olayı protesto etmek amacıyla ilçe merkezine yürümesiyle büyüdü, 100'ü aşkın işçi gözaltına alınırken, bunların 34'ü dün tutuklandı.

Arkadaşlarının vurulmasını protesto için ilçe merkezine yürüyen işçilere, yürüyüş için polis önce izin verdi. Fakat bir süre sonra karar değiştirerek 2 bin işçiyi dağıtmak istedi. Bu arada çok sayıda işçi, polisin müdahalesiyle yaralandı. Tevfik Karataş adlı işçinin kolu kırıldı. 100'den fazla işçi gözaltına alınırken, mahkemeye çıkarılan işçilerin 34'ü tutuklandı. Bu arada iki işçiye saldırarak yaralanmasına yol açan Mehmet Eyan adlı MHP yanlısı, işçiler tarafından linç edilmek istendi. Termik-B santroll inşaatında çalışan 2 bin işçinin büyük ço ğunluğu Bağımsız Enerji-İş Sendikasının üyesi bulunuyor. Olaylardan sonra inşaattaki tüm çalışanların durduğu haber veriliyor.

● SAKARYA'da Sakarya kapalı cezaevinde önceki gün saat 18.30 sıralarında 20 hükümlünün başlattığı ayaklanma jandarmanın olaya el koyması ile büyümeden bastırıldı.

Jandarma yetkililerinin verdiği bilgiye göre, Sakarya kapalı cezaevinde hücrelerde bulunan 20 hükümlü, sekiz yıla mahkum Soner Beyhan'ın teşviki ile ayaklandılar. Kapıları ve hücre kilitlerini kıran, su borularını patlatan hükümlüler ana koridora çıkmaya çalışmaları jandramalar tarafından önlendi.

Olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğü bildirildi.

AKÇAABAT'TA

Önceki gece Akçaabat'ta otomobil park yeri tartışması sonucu çıkan olayda, bir kişiyi öldürüp, bir kişiyi ağır yaralayan şoför'ün kimliği saptandı.

Mahmut Mersinli'yi öldürüp, Hüseyin Çakmakçı'yı yaralayanın kişinin adının Ali İhsan Boğuslu olduğunun belirlendiğini söyleyen Akçaabat Savcısı Yusuf Yanık, bu kişi hakkında gıyabi tutuklama kararı alındığını bildirdi.

AMERİKA'NIN EN BÜYÜK ORKESTRA ŞEFİ ARTHUR FİEDLER ÖLDÜ

Amerika'nın ve son zamanların en büyük orkestra şeflerinden biri kabul edilen Arthur Fiedler, Boston'da 84 yaşında öldü.

Boston Promenade ve Boston Pops orkestralarının yöneticisi olan Arthur Fiedler, bir süredir rahatsızdı.

Özellikle potburi dalında ün yapan Boston, Promenade ve Pops Orkestralarını 50 yıldır yönetmekteydi. ABD Başkanı Ford, Arthur Fiedler'e 1977 Ocağında Amerika'nın en büyük nişanı olan «Özgürlük Madalyası»nı vermişti.

Orman Genel Md.lüğü'nde sözleşme imzalandı

ANKARA — Orman Bakanlığı Orman Genel Müdürlüğü ile, Türk - İş'e bağlı Giresun Tarım - İş, Trabzon bağımsız Karadeniz yeni Metal - İş ve DİSK'e bağlı Maden - İş Sendikası arasında üç ayrı toplu iş sözleşmesi imzalandı.

Orman Bakanı Vecdi İlhan imza töreni sırasında yaptığı konuşmada, «Bakanlığımız, hükümete geldiğimizden bu yana, 200 bin işçi için toplu iş sözleşmesi yapmıştır» dedi

Orman Bakanlığı Orman Genel Müdürlüğü işyerlerinden 17 tamirhane'de çalışan 5 bini aşkın işçi adına imzalanan toplu iş sözleşmeleriyle, işçilere, iki yıllık zaman dilimi içinde, günlük ortalama 180 lira ücret artışı ve 50 lira teşvik primi ile çeşitli sosyal haklar sağlandı.

VENCEREMOS
Şili'ye evet
Pinoçet'e hayır
256 SAYFA 60 LİRA
KONUK YAYINLARI
TEMEL DAĞITIM HİMAYE-İ ETFAL SOK. ORHANBEY İŞHANI NO 6 KAT 1 DA1 CAĞALOĞLU İST.
POSTA KUTUSU: 749 İSTANBUL

MARKSCI-LENİNCİ
FELSEFENİN TEMELLERİ I
DİYALEKTİK MADDECİLİK
Büyük boy 232 Sayfa 60 lira
KONUK YAYINLARI
TEMEL DAĞITIM HİMAYE-İ ETFAL SOK. ORHANBEY İŞHANI NO 6 KAT 1 DA1 CAĞALOĞLU İST. Tel 27 22 62
POSTA KUTUSU: 749 İSTANBUL

3. BASKI
N.V. Yeliseyeva A.Z. Manfred
YAKIN ÇAĞLAR TARİHİ
BÜYÜK BOY 744 SAYFA 200 LİRA
KONUK YAYINLARI
TEMEL DAĞITIM HİMAYE-İ ETFAL SOK. ORHANBEY İŞHANI NO 6 KAT 1 DA1 CAĞALOĞLU İST.
POSTA KUTUSU: 749 İSTANBUL

Tekin Sönmez
Yeryüzü Sevdiğim
Şiirler
15 lira
TEMEL DAĞITIM

SOVIET WOMAN (İngilizce)
56 sayfa, renkli baskı, fiatı: 5.— TL.
İstanbul gazete bayilerinden ve TEMEL DAĞITIM şubelerinden (İstanbul, İzmir, Adana, Diyarbakır, Bursa, İzmit, Mersin, Zonguldak, Trabzon) isteyiniz. İSTANBUL ŞB Himaye-i Etfal sok. Dr. Orhanbey İşhanı No 6 D 1 Kat 1 Cağaloğlu—İST
TEMEL DAĞITIM

Sıkıyönetim Mahkemesi, Nazım'ı anma gecesinde gözaltına alınan kişiler için görevsizlik kararı verdi

Ankara (Politika) — Ankara Sıkıyönetim Mahkemesi, Nazım Hikmet'i Anma Toplantısı nedeniyle geçen yıl yapılan afişleme sırasında gözaltına alınan 67 kişi hakkında görevsizlik kararı verdi.

13 Ocak 1978 tarihinde yapılan izinli afişlemede gözaltına alınan 67 kişi hakkında dava açılmış, dosya daha sonra Sıkıyönetim Askeri Mahkemesine gönderilmişti. Yapılan duruşmada mahkeme konunun sıkıyönetimin ilan ediliş gerekçeleri arasında bulunmadığını belirterek görevsizlik kararı verdi.

İSDEMİR'de işçilerin yemek boykotu 4'ncü gününü doldurdu

İskenderun (ANKA) — İskenderun Demir ve Çelik Fabrikaları (İSDEMİR) de 17 bin işçinin işverenin yemek parası konusundaki uygulamasını ve yemeklerin kalitesizliğini protesto etmek için başlattıkları boykot dördüncü gününü doldurdu.

İSDEMİR'de 16 Temmuz tarihinde işçilere verilmekte olan 30 lira yemek parasının verilmeyerek verine yemek fişi verileceğinin açıklanması üzerine başlayan yemek boykotu 17 bin işçinin katılması ile sürüyor.

İşçiler verilen yemeklerin kalitesiz olduğunu ve hiçbir sağlık denetiminden geçirilmeden hazırlandığını da belirtiyorlar.

Cumhuriyet Başsavcısı'nın emekliye ayrılması bekleniyor

Ankara (ANKA) — Yargıtay Cumhuriyet Baş Savcısı Kazım Akdoğan'ın bu ay sonuna kadar yaş haddinden emekliye ayrılacağı öğrenildi.

65 yaşını doldurduğu için yasal olarak emekliye ayrılacak ola nAkdoğan'dan boşalacak göreve 15-21 Ağustos tarihleri arasında seçim yapılması gerekiyor.

Bu konuda ANKA muhabirinin aldığı bilgilere göre, Akdoğan'dan boşalacak Cumhuriyet Başsavcılığı görevi için iki aday bulunuyor. Bunlardan ilki Yargıtay 8'nci Dairesi Başkanı Orhan Erdoğan, diğeri Yargıtay 1'nci Başkan Vekili olan Sabri Livanelioğlu.

Öte yandan AP'nin, bu ay sonuna kadar yaş haddinden emekliye ayrılacak olan Kazım Akdoğan'a 14 Ekim de yapılacak olan Senato Üçte bir yenileme seçimleri için senatör adaylığı önerisinde bulunduğu bildiriliyor.

BTGM tesislerinde bira reklamları yapmak yasak ama aynı BTGM bir bira markasının ismini taşıyan takımı onaylıyor

- YABANCI SERMAYEYE DAYANAN EFES PİLSEN BİRACILIK İŞLETMESİNİN BİR SPOR KULÜBÜ OLAN EFES PİLSEN TAKIMI UZUN SÜREDİR BEDEN TERBİYESİ TESİSLERİNDE KOLAYLIKLA VE UCUZA REKLAMLARINI YAPIYOR, YETKİLİLER İSE BUNA SEYİRCİ KALIYORLAR
- BU ARADA BEDEN TERBİYESİ REKLAM YÖNETMELİĞİ'NE GÖRE BİRA REKLAMI YAPMAK YASAK OLDUĞU İÇİN BEDEN TERBİYESİ TEŞKİLATI AYRICA GELİRDEN DE OLUYOR

Yasağa rağmen tesislerde bira reklamı yapılıyor

Beden Terbiyesi tesislerinde spor kılıfı altında reklam yapıyorlar.

- BEDEN TERBİYESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ'NÜN KENDİ KOYDUĞU YASAKLAMA KARARLARININ SPOR KILIFIYLA ÇİĞNENMESİNE SEYİRCİ KALMASI, SPOR OTORİTELERİNCE ELEŞTİRİLİYOR. BU TÜR UYGULAMALARIN ZATEN YOZ OLAN SPOR ORTAMINI DAHA DA YOZLAŞTIRMASINDAN ENDİŞE EDİLİYOR...

Ankara (Politika) — Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü kendi koyduğu kuralların çeşitli kılıflar altında çiğnenmesine göz yumuyor.

Bazı ticari şirketler bu durumdan yararlanarak hem devletin tesislerini kullanıyorlar. Hem de ucuza reklamlarını yaptırıyorlar.

Beden Terbiyesi Yönetmeliğine göre bazı maddelerin reklam panolarının spor tesislerine asılması yasaktır. Bu yasak maddelerin arasında bira'da bulunmaktadır.

Buna karşın bu yasağı koyan Beden Terbiyesi Teşkilatı bir bira şirketinin kendi adı altında kurduğu bir spor kulübünü hem onayladı, hem de tesislerini ona reklamlarını yapması için açtı...

Bu bira isimli takıma en iyi örnek Efes Pilsen'dir.

Yabancı sermayeye dayanan Efes Pilsen Biracılık İşletmesinin bir spor kulübü olan Efes Pilsen takımı uzun süredir Beden Terbiyesi tesislerinde kolaylıkla ve ucuza reklamlarını yapıyor, yetkililer ise buna seyirci kalıyorlar.

Eğer bira adının kullanılması yasaksa bu konuda neden önlem alınmıyor?

Bu arada Beden Terbiyesi Reklam Yönetmeliği'ne göre bira reklamı yapmak yasak olduğu için Beden Terbiyesi Teşkilatı ayrıca gelirden de oluyor.

YÖNETİCİLER «SAĞIR SULTAN» GÖRÜNÜMÜNDE

Bu konuda spor otoriteleri, «bu davranışlar zaten yoz olan spor ortamını daha da yozlaştırabilir. Yakında Altınbaş rakısı gençlik kulübü, ayyaşlar gençlik ve spor kulübü vb. kurulursa Beden Terbiyesi ne yapacak?» diyorlar...

Ortadaki gerçek, ilgililerin kendi koyduğu kuralların spor kulüpleri kılıfıyla çiğnenmesine göz yummalarıdır...

İzmir Mektubu
Okan Yüksel

150 binlik stada dekor... ve acı gerçekler...

ÇAĞDAŞ işletmecilik kâr üzerine kurulmuştur. Bu kâr oranının en yüksek düzeye çıkarılması kapitalist sistemin de çıkış noktasıdır. Bugün kapitalistler, kâr buldukları yere yönelik yatırım yaparlar. Devlete de topluma yönelik ve kârdan çok yararlılığa dönük yatırım yapma görevi kalır. Ortaya da şöyle bir sorun çıkar o zaman: Devlete düşen bu görev ne denli yararlılığa dönüştürülür.

İZMİR'DE bir Olimpik Stad var, bugünkü değeriyle bir milyar lira eden 80 bin seyirciyi rahatlıkla alır, biraz sıkışıp oturulursa yuvarlak 100 bin seyirciye yer açar. Açar açmasına ya sormak gerek ilgililere ne yararı vardır bu Olimpik Stad'ın?.. Hemen yanıtlıyalım, hiliç... Az gelişmişliğimiz, içimize o denli kavurucu biçimde yer etmiş ki, ezik çıktığımız alanlarda aldığımız başarılı sonuçlar; çoğunluk rastlantıya dayanıyor, bu bir! Başarısızlığın artık bir genele vardığı boyutlarda ise inanamaya inanamaya elde edilen tek tük başarılar bazı kişiler için kandırma aracı olmaktadır, bu iki!

ŞİMDİ bu gerçeklerin ışığında İstanbul'da da bir 150 binlik Stad isteyenlere şunu sormak isteriz: «Ne olacak bu 150 binlik Stad?..» Ve ardından da aklımıza gelenleri sıralayalım:

A) **YILDA** kaç kez doldurulabilecek?

B) **BİRBİRİ** ardısıra yenilgiler yine sürecek. Ama bunun arasında bizim yengimizle biten karşılaşmalar olacak ve bu ender sonuçlar, olumlu bir gidişin başı imiş gibi nitelendirilecek her zamanki gibi.

C) **BU** çapraşık, bozuk düzen yine sürecek. N'olacak bu düzen sürerse de?...

— Spor yapamayan ama ayazda, yağmurda, sıcakta tribünleri dolduran dar gelirli yurttaşlar,

— Sporcu tekellerine geçirmiş yöneticiler,

— Spordan varlıklanan bir avuç sporcu üçgeni bozulmayacak.

150 BİN kişilik Stad ne bugün ne de yarın için daha gereklidir. Gerekli değildir arkadaş!

SPOR yazarıyız ama Stad istemiyoruz çelişkisi sanırız doğmaz okurlarda. Çünkü toplumculuğun savunusunu yapıyoruz, durum böyle olunca da açık yüreklilikle deriz ki:

TEMELDE yatan sorunlara gerekli yasalarca eğilinmedikçe, sorunlar çözümlenmedikçe, 150 bin kişilik Stad az gelişmiş Türkiye'ye çok fazladır.

BUNUN yanı sıra yurttaş dilerse sporla uğraşabilecek mi? Türkiye'de spor denilince akla gelen açlığa dayanan bir azınlığın uğraşısıdır. Bunun ötesinde spor kavramına giren bir çalışma yoktur.

KİMİ aldatmaya çalışıyor bu düzenin savunucusu bir avuç kişi?

ELEKTRONİK BEYİNİN YAPTIĞI FİKSTÜR BEĞENİLMEDİ

Ankara (Politika) — 1979 - 1980 sezonu için elektronik beynin hazırladığı 168 fikstür örneği beğenilmedi.

Futbol Federasyonu bu nedenle, yeni fikstür'ün eski numaralama sistemine göre, hazırlanmasını kararlaştırdı.

Elektronik beynin programlama sonucunda çıkardığı fikstür örneklerinde birden fazla takımı bulunan illerde maçların ...

İzmirspor kulübü olağanüstü kongreye gidiyor

- Kulüp Başkanı Cavit Ölçer, "Veremeyeceğimiz en küçük bir hesabımız yoktur. İzmirspor'a hizmetin yolu kongreden geçer. Görev isteyenlere Ağustos'ta bu şansı vereceğiz" dedi...

İzmir, (A.A.) — İzmirspor Kulübü Başkanı Cavit Ölçer, «İzmirspor sokaktan işgal edilemez, başkanlığın yolu kongreden geçer» dedi.

İzmirspor Kulübü için yapılan her iyi hamlenin bir grup tarafından anlamsız şekilde baltalanmak istendiğini öne süren Başkan Ölçer, yıllardır başkanlığını yaptığı İzmirspor'un bugün bir okul haline gelmesiyle Türk Sporuna olumlu katkılarını kimsenin görmezlikten gelemiyeceğini belirtti.

Cavit Ölçer, kendilerini karşıt grup olarak gösteren kesimi eleştirdi ve şöyle dedi:

«İzmirspor'u sıfırdan aldık. Türkiye'nin en modern tesislerine sahip bir kuruluş haline getirdik. İzmirspor bugün mevcut özvarlığı ile zengin bir kaç kulübümüzden biridir derken, bunu somut bir biçimde de kanıtlama olanağına sahibiz. İzmirspor çeşitli spor bölümleri yanında Türkiye'nin potansiyeli en yüksek bir çocuk kesimine de sportif yönden eğitmektedir. Muhaliflerimize her zaman her şeyimiz açık olduğu halde onlar mücadeleyi sokaklarda yapmaktadırlar. Herkese her makama veremiyeceğimiz en ufak bir hesabımız yoktur. İzmirspor'da hizmete talip olmanın yolu sokak değil, kongredir. Hizmete ortak olmak isteyenlere yasal zamanı olmamasına karşın bu fırsatı Ağustos'da vereceğiz.»

Ulusal atletimiz yaşam öyküsünü gazetemize anlattı

- Köyde bir Burhanettin abi vardı Köyün öğretmeni... Hergün eşofmanını, lastik ayakkabılarını giyer koşardı. Biz bakar alay ederdik

Salman pekçok yarışta hep önde koştu...

Rastgele atlet olduğunu söyleyen Sadık Salman, olduğuna da bin pişman

- Hasan UYSAL

Ulusal atletimiz, Balkan Şampiyonumuz Sadık Salman... Bu isim sporla ilişkisi olmayan insanlarımıza bile yabancı değildir. Kimi zaman gazetelere, «yalancı Çoban Sadık, yarışı terk ettiğinde» «yarıştan kaçan Sadık» diye geçer ismi. 1.66 boyunda her zaman yüzünde bir parça siyah sakal, ufak bir beden, doğulu insanımıza özgü bir esmerlik ve her kimle konuşursa konuşsun, saygılı ve biraz da utangaç Sadık... Bu ünlü atletimizle konuştum. Nerede doğduğundan, nasıl atletizme başladığını, çobanlıktan amelelikten nasıl şampiyonluğa ulaştığını anlattı. Bundan sonrasını onun ağzından dinleyelim.

Toprak ağasının oğlu Sadık

Bundan 23 yıl önce Ağrı'nın Doğu Beyazıt ilçesinin Eski Su köyünde doğmuşum. Babam çiftçidir. 7'si erkek 10 kardeşiz. Babamın tek malı köyde bulunan 100 dönüm toprağıdır. Yılda 45 bin ile 60 bin lira gelir getirir bu topraklar.

Şimdi spor yaparken aç karnına koşulmaz, sosyal güvencemiz yok dedim eski federasyon başkanlarından Nuri Turan «Sadık toprak ağasının oğludur» diye açıklama yaptı. Adam ya toprak ağası nedir bilmiyor ya da ev de saksı içinde çiçek yetiştirenlere bile toprak ağası diyor.

İlkokulu Doğu Beyazıt'ın nahiyesi Salucamı'da okudum. Varlıklı bir aile olan çiftçi dayımın yanlarında kaldım. Orta okulu 2 yıl Doğu Beyazıt'a okudum sonra Ağrı'ya gittim. Lise'yi de Ağrı da okudum Ağrı da okurken lise' de okumakta olan Nizamettin ağabimle bir ev tuttuk. Eve 100 lira kira ödüyorduk. Ancak yağmur, kar yağınca dam akıyordu, bazı geceler uyuyamadığımız olmuştu. 1976-1977'de liseyi bitirdim. O yıl spor akademisine girdim. Öğrenciliğim sırasında hiç yıl kaybetmedim. Yalnız orta 2'den sonra 2 yıl ara verdim. Ağrı'dan İstanbul'a gittim. Orada Kireçbur-...

Adresimi vermemiştim ve orada kalmaya kararlıydım. Ancak bir rastlantı eseri inşaatta çalışırken bir köylüm beni gördü. Babama haber vermiş. Amcamın çocukları gelip beni zorla razı edip geriye götürdüler.

Atletizme başlangıç

Ufakken köyde, dağda, bayırda hep koşardım. Ama oyun olsun diye, içimden geldiği için. Birde köyde «ara kesme» oynardık. Orada en hızlı ben koşardım. 16 yaşıma kadar ne atletizmi duydum ne spor lafı. Yalnız köyde bir Burhanettin abi vardı. Köyün öğretmeni... Her gün eşofmanını, lastik ayakkabılarını giyer düzenli bir şekilde koşardı. Biz bakar alay ederdik. Bütün köy deli gözü ile bakardı Burhanettin öğretmene, galiba şimdi memleketi Denizli'de öğretmenliğe devam ediyor. Sonradan benim atlet olduğumu gazetelerden okuyunca abime mektup yazıp «ya bu Sadık sizin Sadık mı» diye sormuş. Herhalde çok şaşırmıştır. O gazetelerde okuduğu Sadık Salman'ın, köydeki çoban Sadık olduğunu duyunca...

Daha sonra orta okulda ilk kez spor kıyafeti ile tanıştım. Beden eğitimi dersleri için, abimin aldığı pamuklu lacivert eşofmanlarımı ve lastik spor ayakkabılarımı çok sevmiştim. Beden eğitimi dersi dedimsede adı öyleydi. Öğretmenimiz meslek öğretmeni değildi. Bahçede bazen takla falan atar, «ted» oynardık.

1972'de Doğu Beyazıt'ta Atatürk okullararası kır koşusu yapılacağı duyuruldu. Belki de ilk kez böyle bir şey düzenleniyordu.

Çünkü orada bilen yoktu. Ancak bazı arkadaşlarım hergün topluca koşar antrenman yaparlardı. Öğretmenimiz kim koşmak istiyor diye sordu. Ben istemedim.

Köyden yakın bir arkadaşım vardı. Cemalettin Alçın. «Sadık gir. Köyde iyi koşardın, sen bunların hepsini geçersin. Yoksa korkuyor musun? dedi. Bende inat olsun diye girdim ve birinci oldum. Bir ...

yaptığımızın spor olduğunu, atletizm yarışı olduğunu bilmiyordum.

Ağrı dışında ilk kez Ankara'da yarıştım

Ağrı'dan dışarı yarışmaya ilk kez Ankara'da katıldım. 1974-1975'de yapılan Atatürk koşusunda 7. oldum. 1975-1976'da İzmir'de Türkiye Bireysel Atletizim birinciliğinde 3. oldum. Aynı yıl Türkiye kros şampiyonasında ve Atatürk koşusunda birinci oldum. Ve gene o yıl ulusal takıma alındım ve ilk kez yurtdışına gittim. İtalya'da yapılan okullar arası dünya şampiyonasında 3 bin metre dünya üçüncüsü oldum. Bu şampiyona Roma'da yapıldı. Tesisler, insanlar, sokaklar beni çok şaşırtmıştı. 3-4 ay sonra Fransa'da yapılan şampiyona' da 5 bin metrede dördüncü oldum. O zaman geçtiğim, Fransız, İtalyan ve Cezayirli atletler şimdi beni çoktan aşıp, dünya çapında sporcular oldular. Şimdi bayağı gücüme gidiyor onların adını duydukça. Ben hâlâ yerim de sayıyorum oysa...

1976-1977'de Türkiye de yapılan hemen tüm pist ve kros yarışlarını ben kazandım. O yıllarda Ağrı Amatör Atletizim Kulübü kuruldu. Oraya girdim. 1977'de 8 bin metrede Balkan Şampiyonu olunca Ağrı'lı bir iş adamı bana arsa verdi. Bölge Müdürü Elfesya Alptekin arsanın üzerine bana ev yaptırmak için halktan para topladı. Ancak arsanın tapusunu vermediler. O iş adamı törenle arsayı sana veriyorum deyip reklamını yaptırttı böylece. Efesya Alptekin'e söyledim, bir şey demedi. «Abi toplanan para ne oldu» dedim. Ona da bir yanıt vermedi. Arsayı hâlâ alamadım, para da ne oldu belli değil. Bari parayı halka geri verin dedim, kötü oldum. Onun üzerine Ağrı'dan ayrıldım. Arkamdan ileri geri laf ediyormuş. Nankör diyormuş, şimdi bölge müdürü nedeni bu ayrılmamın.

Ancak ben gene Ağrı'lıyım. Ağrı halkının bir parçasıyım. Elfesya ...

Akdeniz Oyunları'na katılacak Serbest ve Greko - Romen Güreş takımları belli oldu

Ankara, (Politika) — Yugoslavya'nın Split kentinde yapılacak Akdeniz Oyunları'na katılacak serbest ve greko-romen Ulusal Güreş Takımlarımızın aday kadroları belli oldu.

Serbest: 48 kilo: Ömer Sakızcı, Selman Kaygusuz, Turgut Malkoç, 52 kilo: Aslan Seyhanlı, Kâmil Özdağ, Cengiz Karakız, 57 kilo: Fevzi Gökdoğan, S. Ali Aker, İbrahim Akgün, 62 kilo: Nurettin Kurt, Necmettin Kırıcı, Halit Akgün; 68 kilo: Mehmet Sarı, Oktay Aktaş, İsmail Koşukoğlu, 74 kilo: Necmi Gencalp, Burhan Sabancıoğlu, Şenol Tenekecioğlu, 82 kilo: Reşit Karabacak, Mehmet Uzun, Halil Aras, 90 kilo: Hayri Sezgin, İsmail Temiz, Recep Kılınç, 100 kilo: Mehmet Güçlü, Ayhan Taşkın, Ağır: Arif Çetin, Mustafa Topuz, Sultan Cincioğlu.

Greko-Romen: 48 kilo: Salih Bora, Kemal Kahraman, Erol Kemah, 52 kilo: Serhat Karadağ, Mehmet Biçici, Özkan Eminoğlu, 57 kilo: Nevzat Koz, Haydar Turan, Asım Örnek, 62 kilo: Esat Metin, Mehmet Uysal, Hamdi Sancaklı, 68 kilo: Erol Mutlu, Fevzi Şeker, Servet Demirhan, 74 kilo: Aydın Metiner, Cemal Taşkıran, Veli Sancaklı, 82 kilo: Ömer Suzan, Ömer Gazi Sayın, Mustafa Suzan, 90 kilo: Aslan Aslan, İsmet Bağcı, Ali Koşukoğlu, 100 kilo: Polat Aydın, Turan ...

Spor Bakanlığı'nda yapılacak sınavların yasal olmadığı öne sürüldü

Ankara, (Politika) — Gençlik ve Spor Bakanlığı'nın 67 bölgede işe alınacak bin memur için yapacağı sınavın yasal olmadığı öne sürüldü.

3530 sayılı Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü Yasası uyarınca bölgelerde işe alınacak memurların sınav sorularının valiliklerden gerekli onayın alınmadan hazırlandığı bildiriliyor.

Bu sınav için, oluşturulan komisyon üyelerinin Gençlik ve Spor Bakanlığından seçilmesi de yasaya aykırı bulunduğu öne sürüldü.

Öte yandan, bölgelerde işe alınacak personel için yapılan sınav kâğıtlarının aynı yerde okunması gerekirken bunun Ankara'da değerlendirilmesinin mümkün olamıyacağı ifade ediliyor.

Cezmi Başar ve Hakkı Gürüz uluslararası hakem seminerlerine katılıyor

Ankara, (Politika) — Futbol Federasyonu Bulgaristan ve F. Almanya'da yapılacak Uluslararası Hakem Seminerlerine Cezmi Başar ile Hakkı Gürüz'ün gönderilmesini kararlaştırmıştır.

Buna göre, 26-31 Temmuz' da Razgrad'ta yapılacak seminere Merkez Hakem Komitesi üyelerinden Cezmi Başar gidecektir.

At yarışları
Alev Anakök

1. KOŞU: F. Pınar P. Zenih S. Koza
2. KOŞU: F. Celil P. Özçete P. Özbilen S. Mehmetçik
3. KOŞU: F. Buhara P. Leyla S. Maçakızı
4. KOŞU: F. Onur P. Ova P. Evren S. Aşık
5. KOŞU: F. Murathan P. Aslan P. Ertuğ S. Koray
6. KOŞU: F. Alper P. Emre P. Pandora S. Atiye
7. KOŞU: F. Nasra P. Ümide P. İrade S. Ziynet
8. KOŞU: F. Kutan P. Kamuran P. Fyling Ar-...

Pravda Avrupa silahsızlanma forumu önerdi

Dış Haberler Servisi — SBKP yayın organı Pravda gazetesi 15 Mayıs tarihindeki Varşova Anlaşması toplantısında getirilen öneriyi destekleyerek, Helsinki Nihai Senedi'ne imza koymuş bütün ülkelerin bir silahsızlanma toplantısı düzenlemeleri gerektiğini belirtti. Pravda gazetesi, böyle bir konferansın 1975 yılında imzalanan belgeyi canlı kılacağını, Avrupa'daki siyasal ve askeri bloklaşmayı da önleyeceğini yazdı. Avrupa'ya orta menzilli nükleer başlıklı füzelerin yerleştirilmesini sert bir dille eleştiren Pravda yeni ve daha somut adımların atılması gerektiğini kaydetti.

BROWN SALT-2'NİN ONAYLANMASINI İSTEDİ

Öte yandan ABD Savunma Bakanı Brown, Senato Dışilişkiler Komisyonunda yaptığı konuşmasında, SALT 2 anlaşmasının onaylanmasını istedi. Anlaşmanın reddinin yeni tehlikeler getireceğini kaydeden Brown, Sovyetler Birliği'nin anlaşma hükümlerine uyacağını, aksi durumda politik prestijinin sarsılacağını öne sürdü.

bir dakika

AFRİKA Birliği Örgütü toplantısında, Sedat konuşurken, Filistin halkını destekleyen ülkelerin temsilcileri salonu terkettiler. Bu arada ilginç olaylar da oldu. Örneğin Sudan delegasyonunun büyük bir bölümü salonu terketti, ancak devlet başkanı Numeyri içerde kaldı. Somali delegesi de önce salondan çıktı, sonra yeniden içeri girdi.

Afrika Zirvesi'nde sahra sorunu ele alındı

- Waldheim, Sedat'a Cenevre Konferansı önerdi

Dış Haberler Servisi — Afrika Birliği Örgütü'nün Liberya'nın başkentindeki zirve toplantısı sürüyor. Batı Sahra sorununun ele alındığı oturumda POLİSARİO Cephesi'nin varlığının tanınması, bu sorunun da böylece barışçı bir yoldan çözümlenmesi istendi. Zirve toplantısına Fas'ın katılmadığı, Batı Sahra sorununun çözüme bağlanmasını engellemeyi amaçladığı kaydediliyor.

Bilindiği gibi Fas, Cezayir ve Libya'nın POLİSARİO Cephesi'ni desteklemesi ve Moritanya'nın da bu konuda olumlu davranması üzerine ABÖ zirvesine katılmama kararı almıştı.

Öte yandan Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Waldheim, Mısır Devlet Başkanı Sedat ile bir görüşme yaptı. Waldheim'in görüşmede Ortadoğu sorununun çözümlenmesi için Cenevre'de tüm tarafların katılacakları bir konferansın toplanmasında ısrarlı olduğu açıklandı.

Somoza'nın halefi de Nikaragua'dan kaçtı

Sandinist Cephe kazandı, şimdi sıra dönüşümlerde

- LEON, YENİ BAŞKENT İLAN EDİLDİ, ULUSAL MUHAFIZLAR TESLİM OLDU

Dış Haberler Servisi — 42 yıl boyunca Nikaragua'yı kana boyayan Somoza rejimi nihayet tamamen düştü. 2.5 milyonluk Nikaragua'da da diktatörlük dönemi geride kaldı.

Sandinist Cephe tarafından yapılan açıklamada, Ulusal Muhafızların kayıtsız şartsız teslim oldukları, yüksek rütbeli subayların da Somoza'nın halefi Urcuyo ile birlikte Guatemala'ya kaçtıkları bildirildi. Paniğe kapılan Ulusal Muhafızların işledikleri cinayetler nedeniyle son anda dehşete kapıldıkları, bir İngiliz uçağını kaçırmaya kalkıştıkları, beş uçağı da ABD ve Guatemala'ya inmeye zorladıkları kaydedildi.

YENİ YÖNETİM

Diktatörlüğe karşı savaş sırasında en kanlı olaylara sahne olan Leon kentini başkent ilan eden Geçici Ulusal Kuruculuk Hükümeti de göreve başladı. Violeta de Chamorro, Sergio Ramirez Mercado, Alfonso Robelocallejas, Moises Hassan ve Daniel Ortega'dan kurulu hükümetin kuruculuk çalışmaları sırasında, yasama görevinin 33 üyelik bir devlet konseyi tarafından yürütüleceği belirtildi.

Yapılan açıklamaya göre Devlet Konseyi, 6 Sandinist Cephe temsilcisi, 12 Ulusal Yurtsever Cephe üyesi, (Nikaragua Sosyalist Partisi bu cephededir), 7 Genişletilmiş Muhalefet Cephesi üyesi, 6 özel sektör temsilcisi, 1 üniversite ve 1 din adamından oluşuyor.

Hükümet adına bir basın toplantısı düzenleyen Sergio Ramirez, ilk eylemlerinin Somoza'nın mallarına el koymak ve kanlı anayasayı yürürlükten kaldırmak olacağını söyledi. Bu arada yeni bir anayasa yapılması, seçimlere gidilmesi, yolunda çalışmalar yapılırken, ABD baskısına da boyun eğilmeyeceğini sözlerine ekledi.

Göçmenler Konferansı başlarken Çin, Vietnam'a saldırdı

- Amerikan 7. filosu da Vietnam Denizinde demir attı

Dış Haberler Servisi — Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldheim tarafından çağırısı yapılan «Güney Doğu Asya Göçmenleri» Sorunu Uluslararası Konferansı Cenevre'de başlıyor. Konferansa katılmak üzere Cenevre'ye gelen Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Delegasyonu Başkanı Herm Hen, sorunun çözümü için yapıcı ve somut önerilerle geldiklerini, ancak hiç bir şekilde politik spekülasyona izin vermeyeceklerini söyledi.

Öteyandan Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığından yapılan açıklamada, son yirmi gün içinde Çin'in ateşkes anlaşmasını en az 200 kez ihlal ettiği ve bir çok Vietnamlının öldürüldüğü ve yaralandığı açıklandı.

Bu arada Amerikan Dışişleri Bakanlığından yapılan açıklamada 7. Filoya bağlı savaş gemilerinin Çin denizinde Vietnam sahillerine yakın bölgelerde demir attıkları bildirildi.

Guatemala dış bakan yardımcısı kaçırıldı

Guetemala Citi, (ANKA) - Orta Amerika ülkelerinden Guatemala'da, Dışişleri Bakan Yardımcısı Alfonso Alonso Lima, kimliği henüz bilinmeyen kişilerce kaçırıldı.

Guatemala İçişleri Bakanlığı'nca yapılan açıklamada, Dışişleri Bakan Yardımcısı Lima'nın, evinden işine giderken makam arabasının iki araba tarafından durdurulduğu ve silah zoruyla kaçırıldığı bildirildi.

Açıklamada, Dışişleri Bakan Yardımcısının, yolunu kesen arabalardan birine bindirildiği de kaydedildi.

İSRAİL LÜBNAN'I BOMBALARKEN ABD'NİN LÜBNAN ORDUSUNA SİLAH VERDİĞİ AÇIKLANDI

Dış Haberler Servisi — İsrail topçuları Güney Lübnan'ı 3 saat süren bir top ateşine tutarken, Barış Gücüne mensup bir Norveçli asker öldü. Bu arada Falanjistler tarafından yapılan bir açıklamada, ABD'nin Lübnan ordusunu silahlandırmak üzere Beyrut'a piyade silahları ve ağır toplar gönderdiğini açıkladı.

Öte yandan İsrail'in işgal ettiği topraklarda yeni yerleşim merkezi kurma planları BM Güvenlik Konseyi'n de protesto edildi. Portekiz ve Zambiya delegeleri, İsrail'in yayılmacı politikasına bir son verilmesi gerektiğini kaydettiler.

İRAN DIŞİŞLERİ BAKANI, ABD MÜDAHALESİNE KARŞI ÇIKTI

Dış Haberler Servisi — İran Dışişleri Bakanı İbrahim Yazdi, ABD'nin Ortadoğu'ya müdahalesine, özellikle de Hürmüz Boğazına asker çıkarmasına izin vermeyeceklerini açıkladı. İran'ın bütün komşularıyla iyi ilişkiler kurmak istediğini kaydeden Bakan, ülkesinin «devrim ihraç etmeye niyetli bulunmadığını» da sözlerine ekledi.

Öte yandan Federal Almanya ve Avusturya'da bulunan 350 SAVAK ajanının arandığı bildirildi. Humeyni Komiteleri tarafından aranan SAVAK ajanlarının özellikle ilerici örgütler içerisine sızdıkları, İran öğrenci örgütü CİSNU tarafından açıklandı.

Ortak Pazar'ın Yunan emekçilerine darbesi: «Federal Almanya'daki işçiler geri dönsün»

Dış Haberler Servisi — Kısa bir süre önce AET'ye tam üye olan Yunanistan hükümeti ile Federal Almanya arasında bir anlaşma imzalanacağı, bu ülkedeki Yunanlı işçilerin bir an önce Yunanistan'a geri dönmelerinin özendirileceği açıklandı. Bu nedenle Federal Almanya'nın 1980 bütçesinden 20 milyon Mark ayırdığı, Yunan hükümeti ile yapılacak anlaşmanın, daha önce Türkiyeli işçilerin Türkiye'ye ...

- Vietnam ve Laos'dan kaçanlar, emperyalizm ve Pekin yönetimiyle işbirliğindeki Hoalar
- Kamboçya göçmenleri ise Pol Pot yönetiminin gazabından kurtulmak istiyenlerdir.

Asya'daki göçmen sorununun ardındaki gerçekler

Hoalar, Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti'nde tüm yurttaşlık haklarından eşit olarak yararlanmaktadır.

Hindi-Çin göçmenler sorunu Birleşmiş Milletler tarafından düzenlenen bir konferansta ele alınıyor. Son haftalarda Batı basınının Çin'lilerin ortak yürüttüğü kampanyaya bakıldığında, bu konferansın göçmenler sorununa insancıl bir yaklaşım getirmek için değil anti-Vietnam kampanyanın yoğunlaştırılması için kullanılacağı açıkça görülüyor.

Gerçekten de böyle bir sorun vardır ve bu yadsınamaz. Pol Pot rejiminin kanlı baskınından kaçan onbinlerce Kamboçyalı, Vietnam ve Laos'u terk eden ve çoğunluğunu Çin asıllı Hoaların oluşturduğu binlerce göçmen Malezya, Tayland, Endonezya ve Filipinlerde bulunan kamplarda yaşamaktadır. Göçmenlerin ülkelerini terk ediş nedenleri de farklıdır. Vietnam ve Laos'u terk edenler içinde emperyalizmle işbirliği yapan eski yöneticilerin, işverenlerin ve Çin kökenlilerin sayısı küçümsenmeyecek kadar çoktur. Pol Pot rejiminin katliamlarından kaçan on binlerce Kamboçyalının göç nedenlerinin bu işbirlikçilerle aynı olduğu ise asla düşünülemez.

GÖÇMENLERİN YÜZDE DOKSANINI HOALAR OLUŞTURUYOR

Göçmenlerin yüzde doksanını Çin asıllı Hoalar oluşturmaktadır. Güneydoğu Asya Vietnam'da 700 bin civarında Hoanın yaşadığı bilinmektedir. Vietnam, sömürgesi iken, Hoaların bazıları ekonomik ve politik ayrıcalık sağlayarak ülkenin ticaretinde önemli bir rol oynamaya başladılar. Diğer Hoaların çoğunluğu işçi yada küçük tüccardı. 1955 yılında Kuzey Vietnam Çin'le bir anlaşma yaparak Hoaların Vietnam vatandaşı olmalarını kabul etmişti. Güneyin kurtuluşundan sonra, o zamanki Saygon, şimdiki Ho Şi Minh şehrinin Şolon kesiminde yaşayan Hoaların çoğunluğu Taiwan'a gitmek istediklerini belirterek ülkeyi terk ettiler. Vietnam'da kalan Hoalar Vietnam halkıyla eşit haklara sahiptiler ve 1976 seçimlerinde büyük çoğunluğu oy kullandı. Vietnam Ulusal Meclisinde görev alan Hoalar da vardır.

ÇİN SALDIRISINDA YERALAN HOALAR

Ülkede kalan Hoaların bir kısmı kendi kültürlerini ve sosyal yaşamlarını sürdürürken Japon, Amerikan ve Fransız emperyalistlerine karşı Vietnam halkıyla birlikte savaşan bir kısım Hoa da Vietnam halkıyla kaynaşmıştır. Çin saldırısı öncesi ve sonrası Vietnam'ı terk eden Hoalar Vietnam halkına yabancı kalanlardır. 1978 yılında Pekin yönetimi, bu Vietnam-Çin savaşı çıkacağını ve Vietnam'da kalan Hoaların «acımasız baskı ve işkence altında» kalacağı yalanını ajanları aracılığı ile yaymağa başladı.

Aynı zamanda «Vatan sizi bekliyor, yurduna dönmeyen hain sayılacak» tehdidini savurarak Hoalara çıkar yol bırakmadı. Çin saldırısında yer alan bir çok askerin Hoalardan, hem de Vietnam'dan ayrılan Hoalardan oluşması bir raslantı değildir.

Vietnam'a «yeni bir ders vermenin gerektiği» propagandasıyla göçmen sorununun saptırılması, aynı zamana raslamaktadır. Tokyo zirvesinde işsizlik sorununun gündemden çıkarılarak Hindi-Çin göçmen sorununun gündeme alınması, Pekin'in bu konuda da emperyalizmle işbirliğine gittiğini açık bir şekilde gösteriyor. Şili'de faşist Pinoche'yi, Angola' da UNİTA'yı, Etiyopya halkına karşı Somali'yi, Afganistan halkına karşı gericileri ve toprak ağalarını destekleyen ve Mısır-İsrail ayrılıkçı anlaşmasını ayakta alkışlayanların daha farklı davranması da zaten beklenemezdi.

Kampanyanın, özellikle Hindi-Çin yarımadasında ASEAN ülkeleriyle Vietnam, Laos ve Kamboçya arasında işbirliği hazırlıklarının yapıldığı bir dönemde yoğunlaşmasıda, ilgi çekicidir. Çin yöneticileri hegomonyacı ve yayılmacı emellerine ulaşmak için Vietnam'ı büyük bir engel olarak görmekte ve yiğit Vietnam halkını «yıldırmaya» çalışmaktadır. Çin'in Vietnam'a saldırısı dünya barış güçlerinin büyük tepkisini çekmiş ve Vietnam halkıyla dayanışma beklenilenin çok üzerinde boyutlara varmıştır. Şimdi yeni başlatılan «tekrar ders verme» yaygaralarıyla birlikte göçmen sorununun da büyütülmesi, bu arada da çözümden çok çözümsüzlük için çalışılması, kamuoyunu yanıltma ve ikinci saldırı için «haklı» bir zemin yaratma çabalarını içermektedir. Bu oyun da, en başta Vietnam halkı olmak üzere ilerici ve barışsever kamuoyunun çabaları ile bozulacak, göçmen sorununa insanca bir çözüm bulunacaktır.

Yıldızlar Laosluları, siyah daireler Kamboçyalıları, siyah üçgenler de Vietnamlı göçmenleri gösteriyor.

DIŞ POLİTİKA
HÜSEYİN BAŞ

Suçlu ayağa kalk!

FİLİSTİN Kurtuluş Örgütünün dışındaki «fraksiyonlardan» olduğu ileri sürülen «Filistin Devriminin Kartalları»nın Ankara'da, Mısır Büyükelçiliğini basarak günahsız insanların ölümüne yol açmalarını ne adına yapılmış olursa olsun, hangi amaca yönelik bulunursa bulunsun, hiç bir şekilde tasvibe olanak yoktur.

EYLEMİN, hükümetin ve Filistin Kurtuluş Örgütü temsilcilerinin sorumlu olduğu kadar, soğukkanlı ve insancıl tutumlarıyla daha fazla can kaybına neden olmadan sonuçlandırılması, kuşkusuz, sevindiricidir. Ancak bu olayın vahametini ortadan kaldırmamaktadır.

EYLEMCİLER günahsız insanların ölümüne yol açarak haklı bir davada, haksız bir duruma düşmüşler, etki yerine tepki elde etmişlerdir. Bu bireysel şiddetin bir kez daha iflasıdır.

BU açıdan bakıldığında Filistin halkının yasal temsilcisi Filistin Kurtuluş Örgütünü Ankara olayına, ima yoluyla da olsa bulaştırma çabaları «abesle iştigaldir.»

İNGİLİZ, Fransız, ABD emperyalizmleriyle, onların bölgedeki silahlı serdergesi İsrail'e karşı çeyrek yüzyıldan bu yana benzeri az bir özveriyle sürdürdüğü ulusal kurtuluş savaşının çetin sınavlarından başarıyla geçerek bugünkü Devlet erişkinliğine ulaşan Filistin Kurtuluş Örgütü'nün bireysel şiddet hareketleriyle uzak yakın herhangi bir ilişkisinin bulunmaması doğaldır. Nitekim FKÖ temsilcilerinin, eylemin daha fazla can almadan sonuçlandırılmasında gösterdikleri müstesna çabalar, Filistin halkının yasal politik örgütünün bireysel şiddete hiç bir şekilde taraftar olmadıklarını en açık ve somut biçimiyle kanıtlamıştır.

NE var ki muhalefetin başının, eylemcilerin elindeki rehinelerin hayatlarının kurtarılması gibi son derecede önemli bir işin başarılmasında birinci rolü bulunan insancıl bir tutumun doğal uzantısında yeralan «kucaklama» olayını bahane ederek giriştiği ucuz demagoji bize, Ankara olayının asıl suçlularını unutturmamalıdır.

KİMDİR, asıl suçlu?

Asıl suçlu Filistin halkını anayurdundan söküp atarak, tarihin en büyük ve en acımasız soykırımlarından birini gerçekleştiren ABD emperyalizmi ve onun bölgedeki jandarması müstevli İsrail'le «ayrı barış»ın ihanet belgesini imzalayarak Arap halklarını arkadan hançerleyen Sedat yönetimidir.

ASIL suçlu, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin 242 nolu kararının başlangıç bölümünde yeralan «hiç bir ülke toprağı silah zoruyla edinilemez» ilkesini hiçe sayarak, ABD emperyalizminin destek ve koruyuculuğunda, silah zoruyla işgal ettiği Arap topraklarına «ebediyen» çöreklenmeyi planlayan Tel Aviv'in saldırgan yönetimidir.

ASIL suçlu Başkan Bumedyen'in «besili kediler» adını verdiği komprador burjuvazisini, daha da semirtmek için Camp David'de Filistin ve Arap halklarının ölüm kalım savaşını «bir avuç dolara» satarak, çılekeş Mısır halkının onurunu iki paralık eden, Arap ulusal bilincinin simgesi büyük Nasır'ın kemiklerini sızlatan Enver Sedat'ın teslimiyetçi politikasıdır.

ASIL suçlu Vietnam'da bizzat yarattıkları çaresizlerin dramını insancıl görüntü altında politik istismar aracı olarak kullanacak ölçüde aşağılık oyunlara girişmekte sakınca görmeyen, buna karşılık otuz yıldır kendi özyurdunda bin eziyet ve yoksulluk içinde müstevlinin Amerikan yapısı napalm ve bilyeli bombaları altında göçebe hayatı yaşayan üçbuçuk milyon Filistinlinin bitmeyen acılarına gözlerini, kulaklarını ve gönüllerini kapayan başta ABD olmak üzere, Batı'nın ileri endüstri ülkeleri, Washington'un tüm yandaşları, işbirlikçileridir.

ASIL suçlu Ortadoğu'da Emperyalizmin gerçek hedefinin, Arap ulusal kurtuluş savaşlarının başarıya ulaşarak halkların gerçek ve biricik kurtuluşu Sosyalizme yönelmesini önlemek olduğunu anlamakta direnenlerdir.

ASIL suçlu yıllardır tüm dünyanın gözüönünde oynanan «yüzyılın bu en acımasız ve kanlı» trajedisi karşısında, kıllarını bile kıpırdatmadan seyirci kalanlardır.

ASIL suçlular bunlardır.

Dünyaturu

- **KIBRIS** Rum Bölgesinde seçim sistemi değişti. Temsilciler, Meclisi'nin 5'e karşı 24 oyla aldığı karara göre, Rum Bölgesinde çoğunluk sisteminden, nisbi temsil sistemine geçildi.
- **ARJANTİN**'de aralarında 133 gazetecinin de bulunduğu 5700 kişinin kayıp olduğu açıklandı.
- **ÜRDÜN** Genel Kurmay Başkanı General Zeyd Bin Şakir, Sovyetler Birliği yetkilileriyle görüşmelerde bulunmak üzere Moskova'ya gitti. General Şakir'in Sovyetler Birliğinden silah almak için görüşmelerde bulunacağı bildirildi.
- **TASS AJANSI** otomatik insansız uzay aracı «İlerleme - 7»nin «Salyut - 6» yörünge istasyonundan ayrıldığını ve uçuşunu kendi başına sürdürdüğünü bildirdi.

Yeşil bereli Jordan Carter'e danışman oldu

Beyaz Saray Genel Sekreterliğine, Vietnam'da savaşmış bir yeşil bereli olan Hamilton Jordan getirildi. Jordan'ın 1966'dan bu yana Carter'ın adamı olduğu, başkana bağlılığıyla tanındığı bildiriliyor.

- **ULUSLARARASI ÇALIŞMA ÖRGÜTÜ İLO** raporunda Avrupa'daki yabancı işçilerin çoğunun, kötü koşullardaki toplu yerleşim bölgelerinde, yerli nüfustan soyutlanmış biçimde yaşadığı belirtildi.
- **BELÇİKA** Hükümetinin, ülkedeki zorunlu öğretim yaşına üç yıl daha ekleyen ve 5 - 16 olarak değiştiren tasarıyı önümüzdeki Sonbaharda meclise sunması bekleniyor.
- **AVRUPA** Parlamentosu 12 başkan yardımcısından 11'ini ilk tur oylamada seçti.
- **İKİNCİ** Dünya Savaşından bu yana ilk kez, İngiliz-...

DÜNYA BASININDAN SEÇMELER

Dünya basınında olduğu gibi Arap basınında da «Vietnam Göçmenleri» sorununa geniş yer veriliyor. Ancak Arap basını «Vietnam Göçmen» sorunu ile Filistin Göçmen sorunu arasında bir bağ kurmayı da ihmal etmiyor. İşte Suriye'de yayınlanmakta olan El-Baas gazetesi konuyu bu açıdan ele almaktadır.

EL-BAAS
- Günlük gazete.
- Suriye Baas Partisi'nin resmi yayın organı.
- Şam'da yayınlanır.

ABD ve İsrail, Vietnam göçmenleri için ağlıyorlar

ABD uzun süreden beri Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti'ne karşı «Çin Hindi Göçmenleri» diye adlandırılan sorunu kullanarak yoğun bir iftira saldırısında bulunuyor. ABD, bu saldırılarında sorunu «insancıl» açıdan ele alarak dünya kamuoyunu etkilemek istiyor. Bundan amaç, bu kamuoyunu Vietnam'a karşı «Vietnam göçmenlerinin ülkelerine dönmelerini sağlayacak» girişimleri uygulanmasını olağan karşılamasını sağlamaktır. Oysa ilginçtir ki bu sorunun temelinde yine Amerika'nın Vietnam'a karşı sürdürdüğü o insanlık dışı savaş yatıyor. Vietnam toplumu hâlâ o savaştan arta kalan ağır toplumsal ve ekonomik yıkıntıların etkilerini yaşıyor. Acı olan şey dünyanın Amerika ile birlikte bu gerçekleri gözardı etmesidir. Avrupa Ekonomik Topluluğu Vietnam'a yaptığı yardımı kesiyor BM «Vietnam göçmenleri» sorununu görüşmek için uluslararası bir konferans çağırısı yapıyor. Bir çok ülke bilinçli-bilinçsiz Vietnam'a saldırıyor.

BM, ABD emperyalizmi tarafından desteklenen siyonistlerin ülkesinden ettiği milyonlarca Filistinliyi ise unutmaktadır.

Olayın trajî-komedi yanı ise, İsrail Başbakanı Begin'in «Vietnam Göçmenleri»ne sahip çıkmasıdır. Begin,«Çin Hindi göçmenleri» için timsah gözyaşları dökerken uçaklarının aylarca bombaladığı Lübnan'daki Filistinli bebelerin inlitilerini duymuyor. Begin üstelik, göçmen durumuna düşürdüğü 1,5 milyon Filistinliye yenilerini eklediğini gözardı ettirmek istiyor.

Bu arada Vietnam Göçmenleri için aylardır tantana koparan emperyalist, tekelci basın, her nedense İsrail'in vahşice sürdürdüğü bombardımanların karşısında kılını bile kıpırdatmıyor.

«Vietnam Göçmenleri» sorununa değinen bir başka Arap gazetesi olan Irak'da yayınlanan El-Cumhuriye gazetesi, «Vietnam Göçmenler Sorunu» ile ABD'nin başını çektiği emperyalist propaganda arasındaki ilişkilerin iç yüzünü şöyle açıklıyor:

EL-CUMHURİYE
- Günlük gazete.
- Irak Hükümeti'nin resmi yayın organı.
- Bağdat'ta yayınlanır.

«Vietnam Göçmenleri» sorununun arkasında neler var?

Güneydoğu Asya Bölgesinde yeni tehlikeli izler bırakabileceği konusunda şüpheli ve tereddütlü görüşler ileri sürülen «Vietnam Göçmenleri» sorunu diye bir sorun, son zamanlarda, özellikle Batı propaganda merkezleri tarafından dünya kamuoyunun önüne getiriliyor.

Vietnam'ın taraf olduğu bu sorunu ele aldığımız zaman mutlaka geriye, yani Amerika'nın bu ülkeye yaptığı saldırı günlerine gitmemiz gerekir. Çünkü göçmen sorunu üzerine düşenlerin başını, yine o Amerika çekiyordu.

1975'de Güney Vietnam'ın Başkenti Saygon'un devrimcilerin eline geçmesiyle başlayan «Vietnam göçü» 30 bin kişiyi bulmuştu. Bu göçmenler, sınır komşularından başlayarak Çin Hindi ülkelerine ve Amerika'ya göç ettiler. Bunların göç nedenlerinin başında da ülkelerinden kaçma istemleri geliyordu. Çünkü bunların büyük bir bölümü, Amerikan işgal kuvvetleri ve CIA ile işbirliği yapmış olanlardı. Bilindiği gibi ABD hükümeti, Vietnam'a karşı başlattığı savaş sırasında bunları çeşitli amaçlarla kullanmıştı. Kısaca bunlar Amerika hesabına görev yapan paralı savaş işbirlikçileriydiler. Yani kişiliklerini düşmanlara satarak hainliğin batakliğına saplanmışlardı. Buna rağmen Vietnam devrimci hükümeti bunlardan hesap sormadan ülkeden ayrılmalarına izin verdi.

Çin asıllı Vietnamlıların Vietnam'dan göç etmeleri, işte bu çerçeve içinde sürüp gitti. 1979'un ilk çeyreğinde desgöç sorunu yeni boyutlar kazandı. Bu da ABD'ye ve müttefiki olan Batı'ya Vietnam'ı suçlamak ve ona saldırmak için yeni bir fırsat yarattı.

Carter yönetimi görüldüğü kadarıyla, «Amaç Aracı yasallaştırır» ilkesine uygun olarak şimdi yeniden «paralı askerlerini» kullanarak Vietnam'ın kalkınmayoluna engeller çıkarmayı, onu tuzağa düşürmeyi ve sonunda Güneydoğu Asya Bölgesine yeniden girmeyi amaçlıyor.

Amerika, olayın, yani «göçmen sorunu» temel nedeninin kendisi olduğunu bildiği için, sorunu şimdi kendi bildiği gibi çözmeye çalışıyor. Yani bölgedeki kendi çıkarlarını koruyarak. Yoksa neden bu kadar gürültü koparsın?

Carter'in geçtiğimiz günlerde Seul'de Güney Kore yetkilileriyle yaptığı görüşmelerden sonra ABD'nin buradaki 30 bin askerinin kalış süresini uzatması da bu açıdan ele alınmalıdır.

ABD bu saldırı işini tek başına yerine getirmemeye de dikkat ettiği gibi, iki taraflı oynamayı da ihmal etmiyor. Çin Hindi ülkelerine Vietnam göçmenlerini kabul etmemeleri için baskıda bulunurken, diğer yandan müttefiki, Batılı ülkelerden göçmenlere yardım etmelerini ve onları ülkelerine almalarını istiyor.

Carter hükümeti «göçmen sorununu» işte böylesi dolambaçlı yollarla ele alıyor. ABD ile birlikte Batı ülkeleri Birleşmiş Milletler içinde harekete geçerek Waldheim'in Güvenlik Konseyi toplantısından sonra 20-21 Temmuz'da uluslararası bir konferans çağırısı yapmasını sağladılar.

Konferans Vietnam'ı sanık sandalyesine oturtmayı mı amaçlıyor?

Konferans «göçmenleri» değil de, politik konuları ele alarak, Vietnam'ın ya da bölge ülkelerinin içişlerine karışmayı mı amaçlıyor?

Ne dersiniz?

Suudi Arabistan'da yayınlanmakta olan El-Cezire gazetesi «Vietnam Göçmen Sorununa» değinen Arap gazetelerinden bir diğeri. Gazete ağırlıklı olarak İsrail'in Vietnam Göçmenleri için gösterdiği hassasiyet üzerinde durmakta ve «İsrail Vietnam göçmenleri için gözyaşları dökerken bir milyon Filistinli göçmene yaptığını neden unutuyor» diye sormaktadır.

EL-CEZİRE
- Günlük Gazete
- Suudi Arabistan'da Saraya yakın olarak yayınlanır.

İsrail, Vietnam göçmenleri için gözyaşı döküyor ya Filistinliler?

Son günlerde «Vietnam göçmenleri» sorunu dünya kamuoyunda yeni bir moda salgını haline geldi. Bu modaya uyanlar arasında İsrail de bulunuyor. İsrail, Hindi Çini'de «Vietnam ve Kamboçya göçmenleri» için göz yaşları döküyor. Döküyor ama, aynı zamanda siyonizmin 1,5 milyon Filistinliyi ülkesinden kovduğunu ve göçmen durumuna soktuğunu unutuyor.

Üstelik «Vietnam ve Kamboçya göçmenleri»ne, bu duruma düşüp düşmemek konusunda seçme hakkı da tanınmıştı. Onlara, ya ülkelerine bağlılıklarını göstererek kendi evlerinde kalmaları, ya da özgürce istedikleri yerlere çekip gitmeleri için seçme şansı tanınmıştı. Filistin halkına i- …

… da kalma şansı bile tanınmamıştı.

Tüm bu açık gerçeklere rağmen «bazıları» hâlâ bu olayın üstüne üstüne gidiyor. Birleşmiş Milletler bu «bazıları» arasına katılarak «Vietnam ve Kamboçya göçmenleri» konusunu görüşmek üzere uluslararası bir konfrans çağırısı yapıyor.

Peki neden BM İsrail'in Filistin halkına karşı uyguladığı baskılara bir şey söylemiyor?

Neden İsrail'in Filistinlilere karşı uyguladığı «göçe zorlama» kampanyasına ve yeni yerleşim merkezlerinin kurulmasına karşı gelmiyor?

Neden İsrail'in Filistin göçmenlerine yeni göçmen kafilelerini eklemе girişimlerinin önüne geçmiyor?

BM neden İsrail'in aylardır Lübnan'daki Filistin kamplarına (yani göçmenlerine) karşı sürdürdüğü bombardımanlara karşı birşeyler söylemiyor, ya da bu saldırıların durdurulması için uluslararası konferanslar toplamıyor?

Aslında bu «nedenleri» çoğaltabileceğimiz gibi bunları yalnız Birleşmiş Milletler'e değil, aynı zamanda, her nedense yalnız Vietnam göçmenleri için insanlık damarları kabaranla- …

«Sigortalı yapmıyorlar "köylüsünüz,, diye... Bağ-Kur'a almıyorlar "işçisiniz,, diye...»

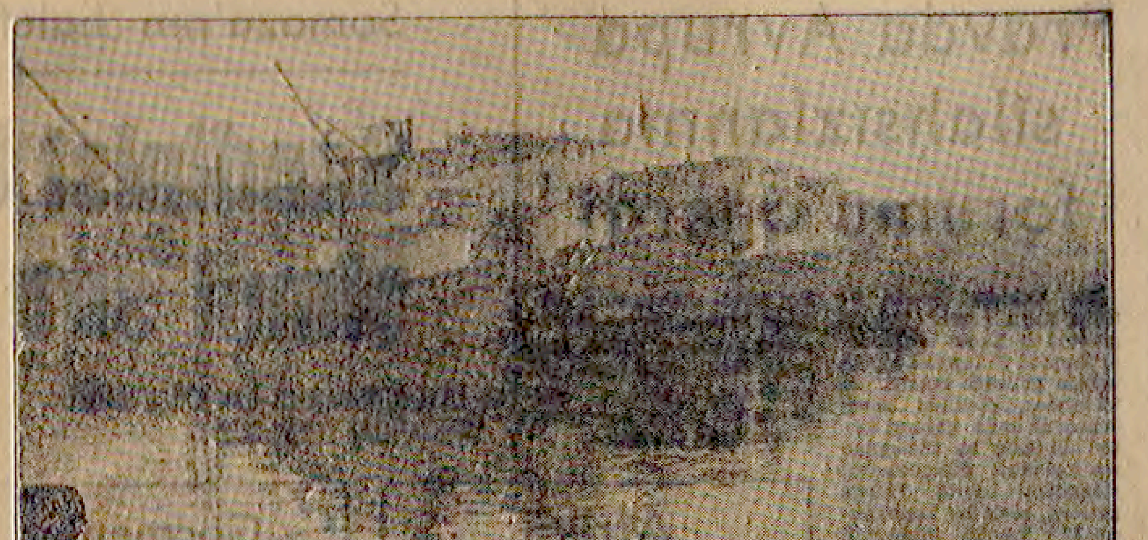

• Takalar balığa çıkma hazırlığı içinde...

• MESUT AKYILDIZ - ZAFER GÜLTEKİN - (Politika İZMİR)

EMEKLİ OLAMAYAN EMEKÇİLER... «TAYFALAR»

• Emekli (!) tayfanın evi...

Akşam indi inecek. Yapacakları işe alışkın takalar homurtular çıkarmaya başlıyor. Gözlerinde yeni bir umudun pırıltılarını taşıyan tayfalar, birden bire bir komut almışcasına, yaptıkları işi, karanlıkla yarışa girmişcesine hızlandırıyor «Elinizi çabuk tutun uşaklar» diyen cızırtılı ama gür olmaya çalışan sesin sahibine bakıyor çalışanlardan bir kaçı. Rıza Kaptan, gene o hiç bitip tükenmeyecekmiş gibi göstermeye çalıştığı enerjisiyle (!) sağa sola koşup «Hadiyin uşaklar belki bugün..» derken, giderek kararan denize çarpıyor gözleri. O kendini yıllar yılı yiyip bitiren, çürüten, kendisi gibi ürünlerinden geçinenlerin umutları ile beslenen denize. «...» sözünü bitirmedi.

Dalyanın olanca hareketliliğine karşın, alay edercesine mağrur mağrur salınan deniz, takaların yüzünü yormasına aldırış etmeden adeta yutmak istercesine takaların bıraktığı ize saldırıp, yok ediyor.

Hekesin yüzündeki ifade aynı umudu hatırlatıyor: «belki bugün..» Karanlıkta kayboldular. Makina gürültüleri bir süre daha devam ediyor, derken karanlık onu da yutuyor.

İzmir'de, Narlıdere Dalyanı'nda hergün bu dram oynanıyor.

Sanki sigortasız, ve her türlü can güvenliğinden yoksun olanlar onlar değilmiş; sanki devlet her türlü ihtiyaçlarını karşılıyormuş; sanki deniz dönüşü o baraka bile denemiyecek odalarda kalanlar onlar değilmiş; sanki denizden getirdikleri yok pahasına aracı ve tefeciler tarafından talan edilmiyormuş; sanki tuzlu deniz suyu vücutlarını lime lime eritmiyormuş gibi...

• NE SİGORTA NE BAĞ-KUR...

«Sigortalı yapmıyorlar bizi 'köylüsünüz' diye, BAĞ-KUR kapsamına almıyorlar 'işçisiniz' diye», dedi beş ay öncesinin tayfası Mustafa Yazıcı.

«Hasta olursak, bizim iyileşmeye hakkımız yok. Kalacak yerimiz zaten yok ya, kazandığımız beslenmemize bile yetmiyor. İlacı neyle alacağız» diyerek acı acı güldü ve ekledi:

«Devlete beş kuruş borcumuz olsa hemen alırlar, savaş olursa 'Vatan arslanı, kahraman Mehmet' diye sırtımızı tapışlarlar. Barış zamanı ise 'Garibаn Memo' yerilen, horgörülen, kıçına tekme vurulan.»

«Bir derneğimiz var» diye sürdürdü konuşmasını Mustafa: «Kendi olanakları ile bir şeyler yapmaya çalışıyor. Tabii bizim aidatlarımızla yaşayan derneğin olanakları ne olur? Belli.»

• NARLIDERE BALIKÇILIK DAYANIŞMA VE LİMAN KORUMA DERNEĞİ

Dernek binası, dalyanın orta yerinde lokanta olarak kullanılan iki katlı binanın çevresinde, yapımına başlanıp bitirilememiş, üç duvardan oluşan ve ağ tamiri gibi işlerde kullanılan yığınların arasında sonradan tamamlandığı ilk bakışta belli olan bir odacık.

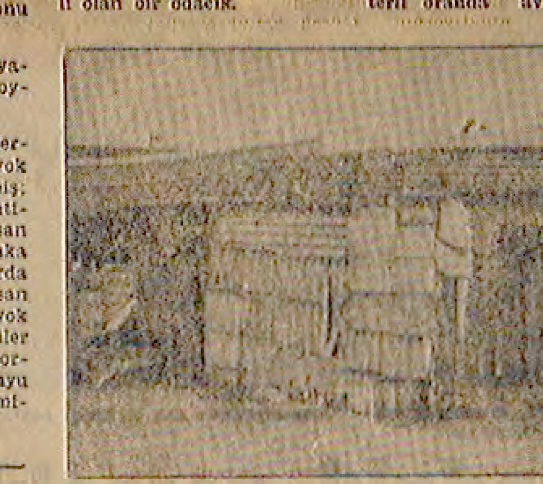

• Tayfaların kaldığı sosyal konutlar...

Narlıdere Balıkçılık Dayanışma ve Liman Koruma Derneği Başkanı Atilla Özdemir, derneğin 1975 yılında kurulduğunu belirterek, şunları söylüyor:

— «Baştan büyük imkansızlıklarla kurulan derneğimiz bugüne değin hiç bir şey yapamadı. Bu olanaksızlıkların başında mali yönden güçsüz olması geliyor. Çeşitli sorunlarımız var. Ön celikle çalışanların kalacak yerleri yok. Bunlara yatıp kalkacakları bir yer yaptırmayı düşünüyoruz. Tabii bu sadece düşüncede kalıyor. Üyelerimizin kültürel gelişmesini sağlamak için okuma odası yaptırmak istiyoruz. Dalyanda bulunan lokanta, Belediye tarafından ihale ile bir şahsa verildi. Bu lokantayı alarak üyelerimize ucuz ve besleyici yemeklerin yenebildiği bir yer haline getirmek istiyoruz. Bunun için girişimlere başladık.»

Tayfaların sorunlarını dile getiren Özdemir, derneğe aynı zamanda tekne sahiplerinin de üye olduğunu söylüyor ve:

«Bugün piyasada ağ bulmak mümkün değil. İthali için girişimlerde bulunduğumuz halde hâlâ bir sonuç alamadık. Bunun yanında ürünün tam değerlendirilmesi için gerekli konserve fabrikası ve tuzlama tesislerinden yoksunuz. Piyasa denetimi yapılmadığı için üyelerimiz son derece mağdur oluyorlar. Güncel ve önemli sorunlardan bir tanesi de mazot darlığının yol açtığı zarar. Mazot yokluğundan yakın çevrede avlanmak zorunda kalan balıkçılar, yeterli oranda avlanamıyorlar» diyor Dernek Başkanı Atilla Özdemir.

«Başkan iyi söylüyor, ama bütün bunların yapılabilmesi için devlet desteği gerek, kredi gerek. 'Böyle balıkçılık olmaz' dediler geçenlerde buraya gelen Japon balıkçılar. Koskoca bir gemileri var. İçinde tuzlama tesisinden, konserve fabrikasına kadar herşey var. Adamlar avladıkları balığı deniz üstünde işleyip, hem taze veya hem de konserve olarak kıyıya çıkarıyorlar» dedi dernek binasından ayrılırken Mustafa Yazıcı. Sonra gözlerini denize dikerek;

— «Deniz verir aslında istediğimizi, elimizden tutan olsa.» diye ekledi.

• BUNLAR SOSYAL KONUT (!)

İki kişinin yanyana yürüyemiyeceği, iki bina arasında nasılsa kalmış bir aralık, büyücek bir alanla birleşiyor. Alanın bitimi deniz. Kıyıda yıpranmışlıklarını denizden gizlemeye çalışan takalar.

— «Aha burada yatıp kalkarlar, denizin verdiği ile geçinmeye çalışan tayfalar.»

Alanın iki tarafına karşılıklı dizilmiş, insanoğlunun o sınırsız dayanma gücünün simgesi olabilecek nitelikte çoğu penceresiz odalar. Denizin vermedikleri ile geçinmeye çalışan deniz emekçilerinin sabrına uygun, adeta ısmarlanmış. Diğerlerinden uzakta çevresinde bir başka benzeri olmayan bir çul yığını göze çarpıyor.

— «Geçenlerde emekli (?) oldu. Takalarda tayfalık ya- …

… kimse işe almak istemedi. Şimdi burada yaşıyor. Sağlığı iyice bozulmuş bir kaç gün önce muhtar bir fakir kağıdı yaptırdı. Şimdi hastanede yatıyor» dedi Mustafa, sözünü ettiği tayfa eskisinin o hale gelmesindeki kendisi sorumlu imişcesine boynunu bükerek.

Sabahın ilk ışıkları. Bir rüzgar esmeye başlıyor. Emekli (!) tayfanın evinin duvarlarını oluşturan çul yığını hafif hafif, rüzgarın etkisiyle sallanıyor.

• ÇALIŞANIN EMEĞİ KİMİN CEBİNDE

«Gece boyu didin, tut. Aracılar, tefeciler kazansın» dedi Rıza Kaptan. «Kabzımallar üşüşüyor teknelere, kendilerine göre bir fiyat biçiyorlar. İstediğin kadar uğraş, beş kuruş fazla veren bulamazsın. Daha sonra da vatandaşa bizden satın aldıkları fiyatın birkaç misline satıyorlar.»

Tayfalar birer ikişer kıyıya atlıyorlar. Rıza Kaptan bitkin tayfalara bakıp, rahat görünmeye çalışarak:

«Yarısını ben alıyorum, balıkları sattıktan sonra kazanılan paranın, diğer yarısını da tayfalar, 10-12 kişi aralarında bölüşüyorlar» dedi ve tekne sahibi olmanın, kendine bu hakkı sağladığından emin, uzaklaştı.

Beş ay öncesinin Tayfası Mustafa Yazı uzaklaşan kaptanın ardından başını iki yana sallayarak konuştu:

— «Adamlar aldıkları paranın yetmediğinden yakınıyorlar. Biz onların aldığının en fazla onda biri ile geçinmek zorundayız. Elimize geçen para yetmediği için arkadaşlarla ne yapacağımızı konuşurken görmüşler, beni işten attılar. Şimdi kimse çalıştırmak istemiyor kışkırtıcısın diye.»

— «Şimdi arkadaşlarla beraberce ne yapacağımızı düşünüyoruz. Belirleyebildiğimiz birtek şey var. O da ancak birlikte olursak birşeyler başarabileceğimiz.»

• Denizin çürüttüğü takaların onarımı...

Güneş artık iyice yükselmiş. Tayfalar hep birlikte gecenin ayazından sonra kemiklerini bile ısıtan güneşe bakıyorlar.

A.Laşin
SOSYALİZM VE DEVLET
224 sayfa 60 lira
KONUK YAYINLARI
POSTA KUTUSU: 749 İSTANBUL
TEMEL DAĞITIM HİMAYE-İ ETFAL SOK. ORHANBEY İŞHANI NO 6 KAT 1 DA 1 CAĞALOĞLU İST. 27 22 62

V. Hacınikolov-B.Kalaora
BULGARİSTAN SENDİKALARI TARİHİ (1878-1974)
320 sayfa 80 lira
KONUK YAYINLARI
POSTA KUTUSU: 749 İSTANBUL
TEMEL DAĞITIM HİMAYE-İ ETFAL SOK. ORHANBEY İŞHANI NO 6 KAT 1 DA 1 CAĞALOĞLU İST.

Kafkasya'da iki komşu...

GÜRCİSTAN, AZERBAYCAN

• ÖMER FARUK TOPRAK

Gürcü yazarlar, ozanlar edebiyatımızın yenilikçi örneklerini biliyorlar

- 5 -

Arabamız bir bahçenin önünde duruyor. Ağaçların altında oturan Gürcü ozanları, bizleri içtenlikle karşılıyorlar. On kişi kadar varlar. Noneşvili ve Guram, hepsini ayrı ayrı tanıtıyor bize. Noneşvili, özellikle gözlüklü, sarışın bir ozanın şiirlerinin gördüğü ilgiyi şöyle anlatıyor:

«Feza yarışına ilk çıkan Kozmonot Gagarin, Sovyetler Birliği üzerinden geçerken onun şiirlerini okumuştu. Milyonlarca okur, bu şiirleri ezbere bilir şimdi.»

Gürcü ozanları, çağdaş Türk ozanlarının bir bölüğünü biliyorlar. Bilmediklerini de ben söylüyorum onlara. Hasan Hüseyin, Ahmet Arif, Arif Damar, Enver Gökçe adlarını, ilk benden duyuyorlar.

Gürcülerin, Türk edebiyatından yenilikçi örnekleri duymuş olmaları, bazılarını okuma olanağına erişmeleri şaşırttı beni. Şaşırmam şundan dolayı, çok eski bir şiir geleneğinden gelen ozanlardan çok, öykü ve roman yazarlarımızı biliyorlar. Çevrilme olanağı daha çok öykücülerde demek. Şiir çevirmenin güçlüğü, gene karşımızda burada..

Gürcü Yazarlar Birliği'nin bahçesinde ve büro bölümündeki sohbetimiz iki saatten fazla sürdü. Noneşvili, bir ara günün programını şöyle açıkladı:

«Saat 14'de Yazarlar Birliği'nin onurumuza öğle şöleni var. Saat 17'de Radyo'ya gideceğiz. Radyo, sizden gezi izlenimlerinizi anlatmanızı, şiirler okumanızı rica ediyor.»

Sosyalist ülkelerde geziye çıktığınız zaman hep hazırlıklı olacaksınız. Her şölende bir kaç konuşma yapmak, bir kaç şiir okumak doğal bir gelenek burada.

Yazarlar Birliği'nden toplucа çıkıyoruz. Dönüp bakıyorum salkım söğütlere ve yazarlarevine. Gürcülerin güçlü bir edebiyat gelenekleri var. Yüz yılların ötesinden ses veren bir direnme şiiri besliyor onların ruhlarını. Onlarla konuşmaya başladıktan sonra, bu kişilikleri belliriyor karşımızda. Pek az ulusta vardır bu özellik.

• GÜRCÜLERİN ŞÖLENİ...

Uzun bir masa. Onsekiz ya da yirmi kişi varız. Yeni çehrelerle tanıştırılıyoruz. Aralarında konuk olarak bulunan bir Kazak yazarı, eşi ile birlikte yanımda oturuyor.

«Ah, Alma-Ata'ya gelseniz, konuğumuz olsanız» diyorlar. Ve sonra ekliyorlar:

«Kazakistan'da Türkçe bilen pek çok kimse vardır. Şiirlerinizden verin bize, Kazakça'ya çevirtip yayınlarız.»

Şiir çevirmek zor iştir ama, şiirlerle dostluklar ne güzeldir. Üç dakikada, beş dakikada sıcak bir bağ kuruluverir aranızda. Çok uzak bir ülkenin yazarı, ozanı da olsa, dost oluverirsiniz.

İlk kez karşılaştığım Gürcü yemekleri, içkileri, pek yadırgatmadı beni. Türk mutfağında benzer yemekleri daima bulabilirsiniz. Ahçıbaşı, bitişik masada, fırında pişirdiği büyük bir dana kızartmasını dilim dilim ayırıyor. Burada, saygı duyulan konuklara ahçıbaşı bizzat servisi yaparmış. Demek bizler de, Gürcülerin en değerli dostları arasına girmişiz. Söz arasında Bayan Vera: «Çok az konuğa, bu yakınlığı gösterdiler» dedi bana.

Karşılıklı konuşmalar yapılıyor. Bu arada, benden bir şiir okumamı istiyorlar. Onlara yeni yazdığım şiiri okuyorum:

«Yataklı vagonun camları buğulu/parmağımla çizdim camı senin yüzünü/göründü dışarda uçsuz bucaksız ovanın yağmuru/çimen yeşilinden ağaç yeşilliğine atlıyor gözlerim/kiremit rengi kuleler sivri damlar hızla geçiyor/uyanmayasın diye örtüyorum üstünü/sabahın bu saatini paylaşmam seninle/çayırlar uzaktaki külübeler yalnız benim/şimdi sütlü kahve bir sigara olsa/dumanların arkasından seyretsem Ukrayna'yı/bir dağ başı rüzgarını katıp önüme yelkenimle/tüy gibi geçerdim/ıslak çimenlerin üzerinden/bu sabah saatinde yapayalnızım derken /açıldı kompartımanın kapısı/ iki büyük fincan sütlü kahve/sarışın bir gülümseme Bayan Vera /kaçamak sigarayı koridora üflüyorum/ince ince düşen yağmuru alıyorum içeriye/karının gözlerinden uykuyu çekiyorum/ilk erginlik düşünden çıkmış gibi hafiflemişim/temmuzda böyle ince yağmuru meğer severmişim/ «Biraz sonra Moskova Garındayız»/diyor Bayan Vera/«Hemen uçak alanına gideceğiz»/«oradan sıcak Tiflis'e uçacağız»/«sizin özlediğiniz sıcak»/«Tiflis sıcak demektir zaten»/«Kura ırmağı ikiye böler kenti»/«kaynağı Türkiye'den geliyor»/«şimdi Tiflis'te kımıldamaz yapraklar»/bense Kafkas ya üzerine hayaller kurmuşum/ İstanbul'un sıcak temmuz güneşiyle geçiyorum/geniş asfalt bulvarların yağmurundan kaçarak/havaalanında kırmızı damlara karşı durmuşum/arabadan inince rüzgar vurdu yüzüme/yüreğimin bir kapağı kapandı/açıldı öbür kapağı/kocaman çınarların atlıkarıncasına astım/beyaz kanatlarıyla yanımızdan geçen bulutları/aşağıda toprağın üzerinden yürüyordu/temmuz sıcağı yemyeşil ağaçlarıyla/Kura ırmağı on çeşit yeşil götürüyordu/kıyısına dizilmiş küçücük evlere saçarak/uçağın penceresine na- … sarı ekinlerin evreni/hiç durmam orada kaçarım kederli dakikalardan/böyle anlarda başımı çeviririm/umutla bakarım senin bal rengi gözlerine».

Bayan Vera ile Bay Guram Batiaşvili, ben durakladıkça dizeleri açıklamaya, çevirmeye çalışıyorlar. Sovyetler Birliği gezisinde yazılmış olan bu şiir, nedense onları çok ilgilendiriyor. Gagarin'in, gök yüzünden mavi portakal gibi gözüken dünyayı seyrederken okuduğu şiiri okuyor Gürcü ozanı. Bayan Vera'nın açıklamaları ile bu kez ben, şiirin anlamına girmeğe çalışıyorum. Dünyanın her yerinde ozanların ortak sözcükleri, ortak söyleşileri var. Buna bir kez daha tanık oluyorum. O şiirin, habatas-lak çevirisini not etmediğime şimdi nasıl pişmanım. Şölende içki duvarını aşınca, şiirin dizeleri bir dumana karışmış, yitip gitmiş.

Eşim, saatin 17'ye yaklaştığını fısıldıyor kulağıma. Noneşvili anlıyor durumu. Dostlara veda ederek, radyoya yollanıyoruz.

• TİFLİS RADYOSU'NDA...

İlkin, o saatte Radyo'da olduğunu öğrendiğimiz Gürcü Kültür Bakanı yardımcısı ile şöyle beş-on dakika kadar sohbet ediyoruz. Bize Gürcü ozanlarından söz ediyor.

«Biliyorum» diyorum. «Değerli dostumuz Ozan Noneşvili, bir iki büyük Gürcü ozanından söz açtı bana. Notlar aldım. Türkiye'ye dönünce, derleyip, toplayıp onları yazacağım.»

O zaman, Kültür Bakan Yardımcısı gülümsüyor:

«O halde, iki üç gün içinde Gürcüleri tanıdınız.»

Noneşvili, söze karışıyor tekrar:

«Dostumuzun eşi Bayan Füruzan, eski bir Gürcü ailesinden geliyor.»

Bakan Yardımcısı ellerini birbirine vuruyor:

«Ben, sizleri yeni dostlardan sanmıştım. Oysa çok eski dostlarmışız bizler. Buna çok sevindim.»

O sırada, stüdyodan genç bir teknisyen, konuşma saatinin geldiğini haber veriyor. Kalkıyoruz. Bakan Yardımcısı, içtenlikle ellerimizi sıkıyor, konuşmayı yapacağımız stüdyoya geçiyoruz. Solumda Guram Batiaşvili, sağımda Jossip Noneşvili oturuyor. İlkin, ozan dostumuz bizi tanıtıyor halkına. Büyük bir topluluk karşısında imiş gibi heyecanla konuşuyor. Ben hazırlıklı değilim. Söyleyeceklerimi daha önce bir kağıda dökmedim. İzlenimlerimi içtenlikle anlatıyorum. Gürcü konukseverliğini, Gürcü ozanlarının direnmeyi inanç düzeyine getiren şiirlerini, o eşsiz Kafkas doğasından çıkarılan Gürcü müziğini, anılarım arasında tutacağımı söylüyorum. Bu kısa konuşmayı Gürcüce'ye çeviriyor Guram. Ardından şiirimi okuyorum, önümdeki mikrofona. Doğrusu, Guram'ın şiiri nasıl açıkladığını merak ediyorum. Bir yandan da «Şiir açıklanmaz, şiir okunur sadece» diyorum içimden.

Stüdyodan çıkıp koridorda yürürken, Bayan Vera ve Noneşvili, ünlü film yönetmeni Çukray'ı tanıtıyorlar bana. O da bir konuşma için Radyo'ya gelmiş. Çukray'ı, Türk film meraklıları hemen anımsıyacaklar. İstanbul sinemalarında haftalarca oynıyan «Askerin Türküsü» filminin yapımcısı Çukray, Sovyetler Birliği'nde beş ünlü yönetmenden birisi. Ayak üstü iki üç satır konuşuyoruz onunla.

«Bazı bölümlerini Gürcüstan'da çektiğim yeni bir filmle boğuşuyorum» diyor, bize gülerek.

Yazarlar Birliği'ne dönüyoruz. Ozan dostlarımızın hepsi orada gene. Ayrılık saati gelip çattı. Saat 21'de Azarbeycan'ın başkenti Bakû'ye uçacağız. Hepsi ile vedalaşıyoruz orada. Noneşvili'nin zarif eşi, bir şişe şampanya, bir şişe Gürcü konyağı armağan ediyor bize. Ozan Abaşitze'nin armağan ettiği Gürcü boynuzları (Gürcüler şölenlerde içkiyi, özel surette yapılmış boynuzlarla içiyorlar) ve çayları çantama yerleştiriyorum. Boynuzları verirken, Aziz Nesin'i anımsattılar bana. Gürcüstan'daki ilk gün anlatmışlardı. O, buraya geldiği zaman, şölende ya da kokteylde boynuzla votka içmeğe başlamış. Bir yudum aldıkça, üzerini tamamlıyorlarmış. Yani, boynuz hiç boş kalmıyor. Bir yere koysa, boynuzun içindekiler dökülecek, ayıp olacak. Aziz, içtikçe boynuz doldurulmuş ve sonunda içki bulutuna girmiş. Bunu o gün gülerek anlatmışlar ve «isterseniz size de boynuzlu içki verelim» demişlerdi.

Dostlara «hoşçakalın» diyoruz, hava alanına yollanıyoruz.

• YARIN: MERHABA AZERBAYCAN!

tırmık

AYDIN ENGİN

Baştürk'ün koşulları (3)

Bizim Tırmık, üç gündür pehlivan tefrikasına döndü ama, Türkiye'de sınıf ve kitle sendikacılığının temellerine dinamit koymaya soyunmuş yalancı pehlivanlar için daha nice tefrikalar düzsek azdır. Gene de biz bugünkü ile bu konuyu noktalamak niyetindeyiz.

DİSK Genel Başkanı'nın, Maden-İş, Banksen, Baysen Sendikalarının ihraçlarıyla ilgili olarak, bu ihraç kararlarının yeniden gözden geçirilmesi için DİSK yetkili organlarına başvurabilmesinin koşullarını tartışıyorduk. İlk dört koşul üstüne iki gündür yazdık. Bugün de son iki koşulu ele alalım.

Baştürk'ün beşinci koşulu aynen şöyle:

«Sınıf ve kitle örgütü olan sendikalar ile siyasi partilerin işlevlerinin ayrı ayrı olduğu gerçeğinden kalkarak, sendikalara parti işlevini yüklemenin yanlışlığının, sendikalarda her türlü politik görüşten üye ve yönetici olabileceğinin kabul edilmesi ve buna uygun davranılması.»

Çok doğru. Üstelik çok uzun süredir bilinen bir «doğru». O kadar uzun süredir bilinir ki bu, bugün DİSK yönetim kademelerinde «rütbe» sahibi olanlar sosyal demokrat ideolojinin tutsağı olarak Türk-İş yönetim kademelerinde üstü örtük anti komünizm yaparlarken, DİSK'in Bursa ovasında örgütlenmesine karşı binbir dolap çevirirlerken, bu ilke savunuluyordu.

Hadi, eski defterleri karıştırmayalım. Gelelim, Baştürk'ün koşul olarak öne sürdüğü bu «ilke»nin özüne. Sendikalarda her türlü görüşten üye ve yönetici olabileceği kuralının içinde, sendikalarda komünistler de üye ve yönetici olabilir anlamı vardır. Bugüne değin bu «anlama» uyum göstermeyen, bu kuralı böyle anlamamakta direnen kimlerdir?

Bir başka türlü söyleyelim, Baştürk'ün koşullar öne sürerken bir yandan da alabildiğine saldırdığı, suçladığı üç sendikanın gerek üyeleri arasından, gerekse yöneticilerinden kimler, «politik görüşleri farklı olduğu gerekçesi ile» tasfiye edildiler?

Şimdi bu soruya demagojik cevaplar vermeye çabalayacakları uyaralım.

Eğer, politik görüşü ne olursa olsun, bir üye yada yönetici sendika içi demokrasiyi yok sayıyorsa;

Eğer maocu karşı devrim hareketinin değirmenine su taşıyorsa;

Eğer, sendikayı kendi politik görüşünün paralelinde dar grup çıkarlarının batağına çekiyorsa;

Eğer, anti komünizm yapıyorsa; (Komünist olması koşul değil, ama anti komünizm yapmaması kuraldır sendika üyesinin ve yöneticisinin)

Eğer, muhalefetini sendikaların örgütsel işleyişine aykırı, organlar dışında etkinliklerle yürütüyorsa;

Eğer, «hem bu sendikaya üye olacağım, hem de ve bir yandan bu sendikaya karşı başka bir sendika (örneğin MET-SEN, Devrimci Maden-İş vb.) örgütleyeceğim» diyor ve örgütlüyorsa;

O kişi ister üye olsun, ister yönetici örgütsel işleyişin kuralları dahilinde tasfiye edilir. Yani ya katıldığı seçimlerde seçilemeyerek tasfiye edilir yada sendikanın Onur Kurulu tarafından...

Yok eğer Baştürk «Bu dedikleriniz elbette doğru, ama bunun dışında kalanlar..» diyecekse, tek sözümüz var:

— Neyse o, «bunun dışında kalanlar» gösterinizi

Yok bu da değil, sadece bu temel ilkenin kabul edildiğinin açıklanması isteniyorsa sözümüz yok. Sadece:

— Allah korudu, diyeceğiz, ya Baştürk bunun yerine «bu üç sendika, güneş her gün doğudan doğup, batıdan batar» gerçeğini kabul ettiğini açıklasın... deseydi ne olacaktı? Hani ele güne rezil olmak da var, çünkü. Ne de olsa DİSK'in Genel Başkanı..

Sonuncu koşul üstüne söz etmeyeceğiz. Çünkü Baştürk, referandum'a sözde değil özde de sahip çıkılmasını istiyor.

Maden-İş'in savaş tarihinin önemli bir bölümü referandum hakkının savunulmasıdır. Bu uğurda can veren, kanını dökenlerin örgütüdür Maden-İş.

Tereciye tere satmak biraz ayıp olmuyor mu?

ACILI YILLAR

Eduard Claudius

Alevler içindeki Avrupa'da bir Alman Komünistinin anıları

- 48 -

Büyülenmiştim. Bunu yazan bir işçiydi demek! O gün evinden çıkarkan yeniden umut ve cesaret gelmişti bana.

Her hafta sonu tatilinde dağa gittiğini belli eden bronzlaşmış bir teni vardı. Bir süre sonra, bana Ford-Eifel marka minik bir araba sattı. Hem de şaşılacak derece de insaflı bir fiyatla. Benim gibi parasız pulsuz birinden fazla bir şey istemeyi herhalde yediremedi. Kendisi de daha sonra bir Horch arabaya kurulmakta gecikmedi.

Bakanlıkta, Dr. Zibell diye biriyle çalışıyordu. Başbakan Yardımcısı ve hukuk sorunlarından sorumlu bir adamdı. Savaş sonrasının yeni bir çeşit beyefendisiydi. Aslında bu beylerin çevrede sayıları azımsanmayacak kadar fazlaydı. Saygısız ve soğuk tavırlarıyla, eğer politik sorunlarla ilgili bir konuşma olursa, alaycı ve küçümseyici bir gülümsemeyle bakar dururdu. Hiç kimseyle, hatta Bakanla bile doğru dürüst bir ilişki kuramadı.

Doğrusu bu pek garip bir tabloydu: Bir yanda derin çizgilerle bezenmiş saf köylü yüzüyle yaşlı işçi yoldaş, öte yanda parlak yüzlü, kibirli davranışlarıyla eski Prusya subayı. Yanıbaşına aldığı kadına gelince, hemen göze çarpan büyük burjuva tavırlarına rağmen gerçekten güzel, geri zekalı bir yaratık olduğu gözden kaçmıyordu. Ludwig Ficker'in kızkardeşinin, elini hafifçe Bakanın kolu üzerine koyuşu şeklinden de hiç hoşlanmamıştım. Kadında, aksayan ve hoşlanılmayacak biçimde sahip olma eğilimi vardı.

Beklenmedik gelişim konuşmayı kesti. Kaldığı yerden de bir daha başlamadı. Bana orada bir fazlalık olduğumu, varlığımın kendilerini rahatsız ettiğini ve serbestçe konuşmalarını engellediğimi hissettirdiler. …

… kaç cümle kırıntısı çalınmıştı:

—« Evet, bir benzin istasyonu, fena değil, ve...» Bu defa Ludwig Ficker'in kızkardeşi tarafından sözü kesilen subay şöyle diyordu:

—« Hayır, hayır... bir nakliyecilik işi... bir kamyonla.»

Kahvemi içtim ve ayrıldım, bu görünüşten epey sarsılmıştım.

Hükümete katılışımız konusunda, şimdiyedek Hainrich Schmidt ve Partinin bölge yönetim sekreterliğiyle zaten aynı görüşü paylaşmıyorduk. Nazilikten arındırma hakkındaki yasa çıkmış olup, bir hayli temizlik olanağı sağlıyordu. Nazilikten Arındırma Odaları'nın çoğu da kurulmuştu bile. Ama şu işe bakın ki, daha uygulamanın ilk haftalarından başlayarak yasanın pençesine düşenler esrarengiz bir şekilde iki bölüme ayrılmaktaydılar. Birinci bölümü oluşturanlar küçükler, emir kullarıydı. Ama Bakanlık, elini «gerçek savaş suçlularına» doğru uzattı mıydı, sadece boşlukla karşılaşıveriyordu. Arananlar Amerikalıların ellerinde bulunuyorlardı: Bunlar Amerikalıların koruyucu kanatlarına mı sığınmışlardı, yoksa adaletlerine mi bırakmışlardı. İşte bu yüzden bizim belli başlı işimiz, budanmış kısa kollarımızla küçük insanların yakasına sarılmaktı ve benim bu politikayla anlaşamazlığım da işte buradan çıkıyordu. Bana öyle görünüyordu ki, halk kitleleriyle olan bağımızı koparmak için uğraşılıyordu. Dachau'da on iki yıllık bir tutukluktan sağ çıkabilmiş olan eski bir yoldaş benimle aynı görüşü paylaşan tek kişi oldu, ama o da bu görüşü kabul ettirmekte benden fazla başarı sağlayamadı.

1946 baharı, ya da yazıydı —aklımda …

… Marchwitza'nın ABD'den döndüğünü okudum.

Çok çabuk kararımı verdim. Birkaç günlük izin alıp Stutgart'a yollandım. Duvar kağıtlarıyla, tozlarla kaplanmış, harap bir pansiyonun valizlerle dolu girişinde tanımadığım, ya da bir an öyle sandığım birisi beni aldı. Yıllanmış bir robdöşamb geçirmişti sırtına. Saçları beyazlamış, yüzü derin kırışıklarla dolmuştu. Benden kuşkulanmıştı. Sesindeki kendine özgü tonu duyunca tanıyabildim ancak.

Soğuk bir tavırla:

—« Buyrun ne istediniz?» diye sordu

—« Hannes... ben...» Ve o da beni tanıdı.

Gözleri canlanıverdi, fakat eskisi gibi ışıldamıyordu Beni odasına sürükledi ve karısı Hilde'ye tanıttı. Kadın bana öyle bir sadelik ve doğallıkla elini uzattı ki, onu hep tanırmışım izlenimine kapıldım.

Şimşek gibi bir hızla Zürih'te rastlaşmamız, Paris'te Hotel du Nord'da kalışımız gözümde canlandı. Sonra İspanya: İkimizin de, iyileşme dönemini geçirmekte olduğumuz Benicassim plajı. Ben deniz mayomlayım. O dövmeleri görünmesin diye çıkartmak istemediği gömleğiyle. Barcelona'daki «Casa de los Emigrados»un (*) bahçesi, Siper kazıyoruz. Ve işte sonunda, nice güç yılları geride bıraktıktan sonra Stutgart'ta buluşuyorduk. Açılan çemberin iki ucu yine kavuşmuştu. Yurda dönmüştük, ama göründüğü kadarıyla bu «yurt» bizi sevindirmemişti.

«Yazıyor musunuz?» diye sordu. Her zamanki ilk sorusu bu olmuştu. Bakışlarında neşeli bir ışıltıyla sorunun yanıtını bekliyordu. Şu son aylarda kağıda hiç bir şey dö- …

… suzluk içinde onu sessizce onayladım.

Hannes'le ilk kez 1934 yılında Zürih'de karşılaşmıştık. Daha yeni bir kitaba başlamıştım. Onunla tanıştığım sırada kendimi tanıtarak kitaplar yayınlama arzusu ile hiçbir zaman bunu başaramamam kuşkusu arasında bocalamaktaydım. 1930 yıllarında onun adından söz edildiğini elbet duymuştum ve Sturm aut Essen (Bir lokmaya muhtaç insanlar) adlı kitabını tanıyordum. Sık sık polis kovuşturmasına uğramasına rağmen Zürih'de arkadaşlarının yanındaki bir odada henüz kimliğini gizlemeden yaşamaktaydı. Beni karşılaması pek candan oldu. Hemen sordu: «Ruhr'dan mı? Gel, anlat!»

Dolaptan bir şişe kırmızı şarap, bildiğimiz adi kırmızı şarap çıkardı. İçtik, ben anlattım, bıkmadan tekrarlıyordu: «Yaz!.. Biz işçiler kendimiz yazmayı öğrenmeliyiz. Biz bunu yapmazsak kimse bizim yerimize öykülerimizi yazmaz. Tatlı su romanları yazmak... İşte onların tüm yapabilecekleri budur.» Die Kumiaks adlı çalışmasını kaptı ve okumaya başladı. Büyülenmiştim. Bunu yazan bir işçiydi demek! O gün evinden çıkarken yeniden umut ve cesaret gelmişti bana. Hem kendi kişiliğini, hem de bir bölgenin tipik bir insanını canlandırdığı «Kumiaks» adlı yapıtı, bugün bile en başarılı yapıtlarından biri olsa gerektir.

Onu sık sık gördüm. Dedikleri, izleyeceğim yolu bana gösteriyordu. Bir rastlantı sonucu tanıdığım bu adam, iş yapmaktan yıpranmış damarlı elleriyle yazma uğraşını da sürdüren gerçek bir proleterden başka neydi? O dönemde bunun ne demek olduğunu anlamak bizim için kolay değildir. O bize, biz gençlere devrimci proleterya edebiyatını keşfetmekte ve sevmekte yardımcı olmuştur. Onda, aynı zamanda Maksim Gorki'nin, Charles de Coster'in (*) ve Till Eulenspiegel'inin (*) de etkilerini bulduğumu sanıyordum. Benim gözde yazarlarım ise Jack London, John dos Passos ve diğer birçok Amerikan yazarıydı. Rus yazarları arasında özellikle İsaac Babel, Gladkov ve Ehrenburg'u seviyorum.

(Devamı var)

(*) — (İspanyolca) Göçmen misafirhanesi.

(*) — Charles de Coster: Münih'de doğmuş, Fransızca yazan Belçikalı yazar (1827 - 1879)

(*) — Till Eulenspiegel: 1300 yıllarında yaşamış, Nasreddin Hoca'ya benzer …

TÜSTAV